

FELHÍVÁS

Települési infrastruktúra fejlesztésére a megyékben

A Felhívás címe: Élhető települések

A Felhívás kódszáma: VMOP-1.2.1-21

Magyarország Kormányának felhívása a települési önkormányzatok számára¹ a helyi vízkár veszélyeztetettség csökkentése, a környezeti káresemények megelőzése, a helyi klímaalkalmazkodás, környezeti állapot javítása, fiatalok helyben maradása, gazdaságfejlesztés, fenntartható közlekedés feltételeinek javítása érdekében.

A cél elérését a Kormány a települési önkormányzatok együttműködésével tervezi megvalósítani jelen Felhívásban foglalt feltételek mentén.

Az együttműködés keretében a Kormány vállalja, hogy:

- a felhívás feltételeinek megfelelő projekteket vissza nem térítendő támogatásban részesíti a rendelkezésre álló forrás erejéig.
- a támogatási előleggel kapcsolatos feltételeknek megfelelő támogatott projekteknek a Felhívásban meghatározottak szerint támogatási előleget biztosít.

A támogatási kérelmet benyújtó szervezetek az együttműködés keretében vállalják², hogy:

- projektjük megvalósításával hozzájárulnak az ember által létrehozott települési infrastruktúra és az épített környezet védelméhez;
- a kapott támogatáson felül önerőből finanszírozzák a projektet.

¹ Támogatási kérelmet azok a szervezetek nyújthatnak be, amelyek maradéktalanul megfelelnek a felhívás jogosultsági feltételeinek. Kérjük a támogatási kérelem benyújtása előtt tanulmányozza a részletes jogosultsági feltételeket a 3. és 4. fejezetekben.

² A támogatási kérelem benyújtására és megvalósítására számos egyéb feltétel vonatkozhat. Kérjük, tanulmányozza át ezeket a Felhívás további fejezeteiben!

Rövid összefoglaló:

Élhető települések

VMOP-1.2.1-21

Ki nyújthat be támogatási kérelmet?	Helyi (települési) önkormányzatok (GFO 321) és többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok (GFO 11, 57) konzorciumban a 4.1 pontban felsorolt támogatást igénylői körrel.
Nyújthat be támogatási kérelmet konzorcium?	Igen, a felhívás 4.1 pontja alapján
Milyen tevékenységek támogathatóak?	A települések fejlesztését célzó vízgazdálkodást, zöld infrastruktúra fejlesztést, önkormányzati tulajdonú épületek gazdaságélénkítő, ill. közösségi célú fejlesztését, kerékpárforgalmi infrastruktúra, kulturális, sport és egyéb közterület fejlesztési beruházásokat, közlekedésbiztonsági, forgalomcsillapítást segítő, közösségi közlekedéshez kapcsolódó fejlesztés, továbbá hulladéklerakó rekultivációt és barnamezős területek kármentesítését.
Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?	Megyéenként eltérő benyújtási dátum lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.
Mekkora összegre lehet benyújtani a kérelmet?	Megyéenként eltérő minimum és maximum támogatási összeg lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint
Várhatóan hány projekt kap támogatást?	Megyéenként eltérő számú projekt támogatása lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint
Kell-e önerő a projekthez?	Nem.
Mennyi előleg igényelhető?	Akár 100%, a Felhívás 5.4 pontja szerinti feltételek teljesülése alapján.
Hol valósítható meg a projekt?	A kevésbé fejlett régiók településein. kivéve a megyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városokat, amelyek a Fenntartható Városfejlesztés felhívásra jogosultak kérelmet benyújtani.

Tartalomjegyzék

1.	A tervezett fejlesztések háttere	6
1.1.	A felhívás indokoltsága és célja	6
1.2.	A rendelkezésre álló forrás	6
1.3.	A támogatás háttere	6
2.	Ügyfélszolgálatok elérhetősége	7
3.	A projektekkel kapcsolatos elvárások	7
3.1.	A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek	7
3.1.1.	Önállóan támogatható tevékenységek	7
3.1.2.	Önállóan nem támogatható tevékenységek	12
3.1.2.1.	Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek	12
3.1.2.2.	Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:	12
3.2.	A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	14
3.3.	Nem támogatható tevékenységek	15
3.4.	A projekt műszaki, szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások	16
3.4.1.	Műszaki, szakmai tartalommal kapcsolatos elvárások	16
3.4.1.1.	Műszaki és szakmai elvárások	16
3.4.1.2.	Esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások	31
3.4.1.3.	Az Alapjogi Charta érvényesítése	32
3.4.1.4.	Egyéb elvárások	32
3.4.2.	Mérföldkövek tervezésével kapcsolatos elvárások	32
3.4.3.	A projekt szakmai megvalósítása során a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó elvárások ..	33
3.4.4.	A projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos egyéb elvárások	33
3.5.	A projektvégrehajtás időtartama	33
3.5.1.	A projekt megkezdése	33
3.5.2.	A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam	33
3.6.	Projektekkel kapcsolatos egyéb elvárások	34
3.6.1.	A projekt területi korlátozása	34
3.6.2.	A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek	34
3.7.	Indikátorok, szakpolitikai mutatók, adatszolgáltatás	35
3.7.1.	Indikátorok	35
3.7.2.	Szakpolitikai mutatók	35
3.7.3.	Egyéni szintű adatgyűjtés ESZA forrásból megvalósuló felhívások esetén	37
3.8.	Fenntartási kötelezettség	37
3.9.	Biztosítékok köre	37
3.10.	Önerő	37
4.	A támogatási kérelmek benyújtásának feltételei	37
4.1.	Támogatást igénylők köre	37
4.2.	Támogatásban nem részesíthetők köre	38
4.3.	A támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja	38

4.4. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok	39
4.4.1. Kiválasztási eljárásrend	39
4.4.2. Kiválasztási kritériumok	39
5. A finanszírozással kapcsolatos információk.....	43
5.1. A támogatás formája.....	43
5.2. A projekt maximális elszámolható összköltsége.....	43
5.3. A támogatás mértéke, összege	43
5.4. Előleg igénylése	43
5.5. Az elszámolható költségek köre	44
5.6. Az elszámolhatóság további feltételei.....	49
5.7. Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások	51
5.8. Nem elszámolható költségek köre	53
5.9. Az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések.....	53
5.9.1. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok	53
6. csatolandó mellékletek listája.....	53
6.1. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó mellékletek listája.....	53
6.2. A támogatási szerződéshez csatolandó mellékletek listája	54
6.3. Az első kifizetési kérelemhez csatolandó mellékletek listája	54
7. További információk	54
8. A felhívás szakmai mellékletei	56

A Felhívás elválaszthatatlan része az Általános Útmutató a Felhívásokhoz (a továbbiakban: ÁÚF), valamint a Pénzügyi Elszámolási Útmutató c. dokumentum és kapcsolódó mellékletei (pénzügyi összesítők), amelyek hatályos verziója megtalálható a www.palyazat.gov.hu honlapon.

A Felhívás, a szakmai mellékletek, az ÁÚF, a Pénzügyi Elszámolási Útmutató és kapcsolódó mellékletei (pénzügyi összesítők), valamint a támogatási kérelem adatlap együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt.

Amennyiben jelen Felhívásban foglaltak valamely fejezet tekintetében eltérnek az ÁÚF-ban vagy a Pénzügyi Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános előírásoktól, és az eltérés tényére kifejezett hivatkozás történik, akkor a jelen dokumentumban szabályozottak az irányadók.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a Felhívás, az ÁÚF, a Pénzügyi Elszámolási Útmutató, a támogatási kérelem adatlap, továbbá ezek kapcsolódó dokumentumai esetén az Irányító Hatóság, illetve az Innovációs és Technológiai Minisztérium a változtatás jogát fenntartja, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.palyazat.gov.hu honlapon megjelenő közleményeket!

1. A TERVEZETT FEJLESZTÉSEK HÁTTERE

1.1. A felhívás indokoltsága és célja

A felhívás célja integrált módon támogatni olyan infrastruktúra-fejlesztéseket, melyek a VMOP gazdaságfejlesztési céljaihoz és a lakosság, kiemelten a fiatalok helyben maradásához járulnak hozzá, egyúttal a települések általános környezeti állapotát is javítják. Ezzel hozzájárulva a fenntartható fejlődés helyi feltételeinek biztosításához és a fenntartható települési térszerkezet kialakulásához. A felhívás komplex módon képes kezelni a települési infrastruktúra és funkció hiányok pótlását, a kármegelőzést, az elérhetőség és települési klíma javítását. A támogatható tevékenységek széles választékával, azok egymást erősítő, szinergikus hatásának biztosítása egy projekten belül tervezhető és megvalósítható.

Cél a települések integrált csapadékvízgazdálkodási rendszerének kialakítása, fejlesztése, környezetbiztonságának növelése, környezeti állapotának javítása, a belterületek ár-, belvív- és helyi vízkár veszélyeztetettségének csökkentése, a felszíni vizeink minőségének javítása, a további környezeti káresemények megelőzése ezzel a település klímaalkalmazkodási képességének növelése. A fejlesztések esetében a cél a belterületre hullott csapadékvizek és felszín alól előtörő fakadó vizek integrált szemléletű kezelése, rendezett és kártétel nélküli elvezetése, a belterületen áthúzódó vízfolyások és belvívcsatornák, belvív elvezető rendszerek rendezése és a települések belterületének védelme a külterületeken keletkezett vizek káros hatásaitól való megóvása, helyben tartáson alapuló megközelítéssel. Előnyt élveznek a természet alapú megoldások, a környezet, talaj és vízvezető rétegek vízmegtartó képességének védelme és megerősítése.

A fejlesztések tervezése során kiemelt elvárás a vizek helyben tartásának természetközeli módon való megvalósítása integrált megközelítéssel, olyan megoldások építésével, amelyek alkalmasak mind a rendkívüli áradások, felhőszakadások kártételei elleni védekezésre, mind a lokális vízvisszatartásra, jóléti és ökológiai célokat hasznosításokat is támogatva.

A támogatás másik célja, hogy olyan, a fenntartható közlekedés feltételeit megteremtő és erősítő települési, településközi és településkörnyéki közlekedésfejlesztési intézkedések valósuljanak meg, melyek hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez, a szén-dioxid kibocsátás csökkentéséhez, az élhető városi és települési környezet kialakulásához.

A fejlesztések megvalósítása során tekintettel kell lenni a közterületek környezettudatos, család- és klímabarát megújítására, azaz arra, hogy a beavatkozások területe alkalmas legyen a családok és a fiatalok számára szabadidejük hasznos eltöltéséhez, mindeközben a fejlesztések a környezeti fenntarthatóság követelményeit szolgálják, a városi zöld környezet megteremtéséhez, ezek gazdaságos fenntartásához járuljanak hozzá.

1.2. A rendelkezésre álló forrás

A felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg, összes elszámolható költség alapon 161 milliárd Ft.

A területi egység számára rendelkezésre álló forrás meghatározása és a támogatási kérelmek várható darabszáma a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.

Jelen felhívás forrásának biztosítása a 2021-2027 programozási időszak elindításával összefüggő egyes intézkedésekről szóló Korm. rendelet 2. §. alapján történik.

1.3. A támogatás háttere

Jelen felhívást Versenyképes Magyarország Operatív Program keretében a Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága hirdeti meg az 1005/2016. (I.18.) számú kormányhatározatban szereplő éves fejlesztési keret alapján.

2. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal az ügyfélszolgálathoz a **06/1 896-0000**-ás, normál díjazású telefonszámon, ahol hétfőtől csütörtökig 8:30-16 óráig, pénteken 8:30-14 óráig fogadják hívását.

Kérjük, kövesse figyelemmel a felhívással kapcsolatos közleményeket a www.palyazat.gov.hu oldalon, ahol az ügyfélszolgálat elektronikus elérhetőségeit is megtalálhatja!

3. A PROJEKTEKSEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

Kérjük, hogy a támogatási kérelem összeállítása során vegye figyelembe, hogy a projekteknek meg kell felelniük különösen a következőknek:

3.1. A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek

3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A) Települési kék infrastruktúra fejlesztése (vízgazdálkodási beavatkozások)

A tevékenységek kizárólag integrált módon, Integrált Települési Vízgazdálkodási Tervhez (ITVT) illeszkedve támogathatók. Amennyiben a település nem rendelkezik ilyen dokumentummal, úgy annak készítése jelen felhívás keretében elszámolható, az illeszkedés igazolása legkésőbb az 1. mérföldkő benyújtásáig szükséges.

Városi jogállású települések esetében további elvárás az Integrált Településfejlesztési Stratégiához (ITS) való illeszkedés igazolása, legkésőbb az 1. mérföldkőig.

I. Belterület védelmét szolgáló vízvezető-hálózat fejlesztése, rekonstrukciója az integrált-csapadékvíz-gazdálkodás céljainak figyelembe vételével és a településen tapasztalható klímaváltozás okozta negatív hatások mérséklésének elősegítésével.

- a) Belterületet védő övárók-rendszer, szivárgó (drén) rendszerek, gyűjtőakna, víztelenítő árkok és egyéb, a belterület védelme szempontjából indokolt, a vízvezető rendszer részét képező műtárgyak, áttemelők integrált csapadék-vízgazdálkodási szemlélettel történő felújítása, átépítése, kiépítése (ideértve a szennyezett csapadékvizet tisztító berendezést is), valamint az ehhez elengedhetetlenül szükséges kapcsolódó közmű kiépítések (pl. villamos energia biztosítása a gépészethez). Szükséges és indokolt teljesítményű megújuló energiaforrások használata támogatható (pl. napelem telepítése a gépészeti berendezésekhez).
- b) Elválasztott rendszerű csapadékvíz-elvezető hálózat kiépítése, felújítása, fejlesztése, ezen belül: nyílt csapadékvíz elvezető rendszer, illetve belvíz elvezető hálózat építése mederkialakítással, helyreállítással, a műtárgyak átépítésével és helyreállításával együtt, valamint kizárólag indokolt esetben zárt csapadékvíz elvezető rendszer építése (pl. helyhiány miatt annak bemutatásával), felújítása, indokolt esetben vágás vízvezető út építése³. Belterület védelme érdekében a befogadó vízfolyásokon szükséges beavatkozások.
- c) A csapadék hasznosítását/hasznosulását lehetővé tevő olyan részrendszerek kiépítése, amelyek csökkentik az egyesített rendszerű csatornahálózatok és a kapcsolódó szennyvíztisztító telepek csapadékvíz terhelését. (pl.: beszivárgó cella, ideiglenes elöntési területek, esőkert, állandó vízborítású területek, áteresztő szilárd burkolatok, beszivárogtató kavics drének, a lefolyási pálya megszakítása, füvesített árkok).
- d) Belterület védelme érdekében a befogadón szükséges és indokolt fejlesztések, a projekt elszámolható összköltségének legfeljebb 20%-os mértékéig.

³ Az indokoltságot szükséges tervezői nyilatkozattal, helyszínrajzzal és mintakeresztelvényvel alátámasztani, amelynek alá kell támasztania, hogy az út melletti elvezetés nem megoldható.

II. Belterület védelmét, helyben tartást és késleltetett levezetést szolgáló vízkár elhárítási és vízviszatarthatási célú tározók integrált szemléletben történő fejlesztése, rekonstrukciója

- a) Tározó, záportározó, árvízcsúcs csökkentő tározó fejlesztése (töltések, műtárgyak, csatornák építése, partrendezés, támfalak felújítása, meder kotrása, megkerülő csatorna), medertározáshoz szükséges műszaki beavatkozások elvégzése és a szükséges létesítmények kiépítése.
- b) Csapadékvíz-gazdálkodási létesítmények rekonstrukciója, fejlesztése: áteresztő burkolat alkalmazása, beszivárogtató, beszivárogtató kavicsdrén és szűrőmező létesítmények, biológiai visszatarthatás, felszín alatti tározó építése.
- c) Összegyűjtött csapadékvizeket befogadó felszíni és felszín alatti tározó kialakítása, rekonstrukciója.
- d) Települési zöldfelületek, parkok, szabadidős területek funkcióbővítése a vizek helyben tartását szolgáló természetközeli, ideiglenes elöntési területek biztosítása az integrált vízgazdálkodást és a település klímaalkalmazkodását elősegítő természetes megoldások alkalmazásával, a kapcsolódó indokolt gépészeti és közmű ellátás kialakítással. (Pl. zöldfelületek süllyesztése, töltés építéssel árvíz esetén ideiglenes tározó funkció kialakításra, víz be- és levezetést biztosító műszaki megoldások kialakításával, amelyhez a szükséges és indokolt teljesítményű megújuló energiaforrások használata is támogatható). Az összegyűjtött csapadékvizek települési zöldfelületek öntözésére történő hasznosításához szükséges infrastruktúra kialakítása.

III. Belterületet veszélyeztető vízfolyások lokális vízkár elhárítási fejlesztései természetközeli megoldások alkalmazásával (belterületen áthúzódó vízfolyások és csatornák, valamint a belterületről elvezetett csapadékvizeket befogadó vízfolyások és belvízelvezető csatornák)

- a) Mederkotrás, holtágak belvízvédelemhez kapcsolódó fejlesztései, depónia- vagy töltésépítés, töltésmagasítás; hullámtérbővítés, patakmeder visszaállítása természetes állapotba, vízkormányzó-, keresztesztő, be és leeresztő műtárgyak, hordalékfogó műtárgyak, mederburkolatok építése és felújítása, partrendezés.
- b) Bel- és külterületen belvíz és csapadékvíz elvezető vízfolyások és földművi csatornák, azok depóniái, műtárgyak, átemelő-telepek felújítása, korszerűsítése méretezés és állapot miatti átépítése, szükség esetén építése; vízmosáskötések építése, felújítása.

IV. Belterület védelmét szolgáló csapadékvíz elvezető rendszerek védelmi töltéseinek lokális fejlesztése, rekonstrukciója

- a) Az altalaj-állékonyság növelésére irányuló beavatkozások, a nem kellő biztonságú szakaszok megerősítése.
- b) Magassági és keresztmetszeti hiányok megszüntetése.
- c) Hullámtéren a lefolyást akadályozó létesítmények elbontása, amennyiben az indokolt.

V. Szemléletformálás, tájékoztatás

A települési klímaalkalmazkodást elősegítő integrált vízgazdálkodási beavatkozásokat kiegészítő szemléletformáló, tájékoztató akció.

B) Belterületi zöld infrastruktúra fejlesztése

Minden település esetében kizárólag helyi igényfelmérésen alapuló tevékenységek támogathatók. Városi jogállású települések esetében további elvárás az Integrált Településfejlesztési Stratégiához (ITS) való illeszkedés igazolása, legkésőbb az 1. mérföldkőig.

I. Önkormányzati tulajdonú, közhasználatú zöldterületek és zöldfelületek rekonstrukciója, kialakítása, építése

- a) növényfelület, élőhelyek és biodiverzitás növelése, valamint a biológiai aktivitás értékének növelése (akár zöldfelület csökkenés esetén is), a zöldfelület növényállományának rekonstrukciója, egyszeri beavatkozásként gyomirtás/beteg fák eltávolítása, valamint ápolási munkák;
- b) talajerózió-védelmi (szél- és víz, hófúvás) talajtakarás, védő fasorok, erdősávok telepítése, figyelembe véve az éghajlatváltozás várható hatásait

- c) városklíma, hősziget-hatás ellen árnyékoló lombhullató, klímaturó fasorok, cserjesávok, több szintes zöldfelületek létesítése, a klímaadaptáció érdekében;
- d) városi aktív rekreációs zöldterületek (városi tanösvény, tanpálya, futópálya, kutyafuttató, játszótér, szabadtéri tornapálya stb.);
- e) városi aktív közösségi gazdálkodást segítő új zöldfelületek (városi farm, közösségi kert, iskolakert stb.);
- f) a településre hulló csapadékvíz fejlesztésre kerülő zöldfelületen történő hasznosítására alkalmas infrastruktúra;
- g) zöldterületek használatához szükséges közlekedési felületek és közvilágítás;
- h) a fejlesztésre kerülő zöldterülethez kapcsolódó és szükséges építmények (esőbeálló, szabadtéri rekreációt segítő építmény, napvédelmi funkciót ellátó építmény, eszközök telepítése, fenntartáshoz szükséges építmények);
- i) a terület rendeltetésszerű használathoz szükséges eszközbeszerzés (környezetbe illő, minőségi utcabútorok elhelyezése);

C) Közösségi, kulturális, sportolási infrastruktúra, IKT és okos települési fejlesztések

Minden település esetében kizárólag helyi igényfelmérésen alapuló tevékenységek támogathatók. Városi jogállású települések esetében további elvárás az Integrált Településfejlesztési Stratégiához (ITS) való illeszkedés igazolása, legkésőbb az 1. mérföldkőig.

I. Gazdaságélénkítő tevékenységek

- a) önkormányzati vagy többségi önkormányzati tulajdonban lévő építmények korszerűsítése, átalakítása, bővítése, hasznosítása, indokolt esetben új építése gazdaságélénkítési céllal:
 - a1) kereskedelmi és/vagy szolgáltató terek, építmények, valamint vendéglátó egységek és az alapműködéséhez szükséges tárgyi eszközbeszerzés,
 - a2) profittermelő módon üzemeltetett sport- és szabadidős létesítmény, a létesítmény működéséhez kapcsolódó kiszolgáló építmény kialakítása és az alapműködéshez szükséges tárgyi eszközbeszerzés (kiszolgáló építmények kialakítása vonatkozásában megengedett az új építés is),
 - a3) profittermelő módon üzemeltetett rendezvény- és konferenciaközpont kialakítása és az alapműködéshez szükséges tárgyi eszközbeszerzés,
 - a4) díjfizetés ellenében használható nyilvános mosdó, pelenkázó építése, korszerűsítése.
- b) díjfizetés ellenében használható parkolási infrastruktúra fejlesztése, kialakítása

(A közszolgáltatás és nonprofit módon üzemeltetett szolgáltatás közösségi célú funkciónak számít és nem tekinthető gazdaságélénkítésnek.)

II. Közösségi célú tevékenységek

- a) 100%-os önkormányzati tulajdonban lévő terek, közterületek burkolatának felújítása, rekonstrukciója, építése
Beleértve a meglévő építmények, burkolatok bontását, szükséges közművek kiváltását, földbe helyezését, új közlekedési és térburkolatok építését, közvilágítás korszerűsítését, kiépítését, utcabútorok elhelyezését, növényzet telepítést, extenzív zöldfalak, vízfelületek kialakítását.
- b) 100%-os önkormányzati tulajdonban lévő építmény korszerűsítése, átalakítása, bővítése, indokolt esetben új építése közösségi céllal:
 - b1) közcélokot szolgáló sport- és szabadidős létesítmények, a létesítmény működéséhez kapcsolódó kiszolgáló építmény és az alapműködéshez szükséges tárgyi eszközbeszerzés,
 - b2) kulturális tevékenységet magában foglaló épület korszerűsítése, átalakítása, bővítése és az alapműködéshez szükséges tárgyi eszközbeszerzés (jármű beszerzés nem támogatott);
 - b3) szabadtéri színpad és ahhoz tartozó kiszolgáló építmény építése, valamint az alapműködéshez szükséges tárgyi eszközbeszerzés;

- b4) nonprofit szolgáltatóház és az alpműködéshez szükséges tárgyi eszközbeszerzés, amely térítésmentesen nyújt közcélú szolgáltatásokat,
- b5) ingyenesen használható nyilvános mosdó, pelenkázó építése, korszerűsítése.

c) ingyenesen használható parkolási infrastruktúra kialakítása;

III. IKT és okos település fejlesztések

- a) hálózatba szervezett okos közösségi pontok kialakítása a kistelepülési központokban a településen élők digitális felzárkózását elősegítve,
- b) a településüzemeltetést támogató valós idejű települési monitoring rendszerek, okoshálózatok (smartgrid) kialakítása,
- c) 20 000 fő feletti városokban⁴ parkolással kapcsolatos smart city fejlesztések,
- d) okos közterület fejlesztések,
- e) közösségi gazdaság (sharedeconomy) fejlesztések települési infrastruktúrájának megteremtése,
- f) önkormányzatok felkészítését, az okos település fejlesztések átgondolt, megalapozott, a helyi igényeknek megfelelő megvalósítása érdekében az okos város termékek és fejlesztések minőségbiztosításának és kapcsolódó projektmenedzsmentjének támogatása (Okos Város Piacter infokommunikációs platform), valamint Okos Település Módszertan vagy Okos Város Módszertan kidolgozása.

D) Fenntartható közlekedésfejlesztés:

Fenntartható közlekedésfejlesztési tevékenység esetében kötelező a kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló kampány megvalósítása.

I. Kerékpárosbarát fejlesztések

Minden település esetében: kizárólag a Kerékpárforgalmi Hálózati Tervhez (KHT) – és amennyiben rendelkezésre áll, megyei kerékpárforgalmi főhálózati tervhez (MKFT) – illeszkedő fejlesztések támogathatók. Ehhez kapcsolódóan támogatható a projekt keretében KHT készítése, illetve meglévő KHT felülvizsgálata, aktualizálása. KHT készítésének költsége csak egy projektben számolható el. Több támogatási kérelem benyújtása esetén a meglévő KHT felülvizsgálatának, aktualizálásának költsége szintén csak az egyik projektben számolható el. A KHT felülvizsgálata, aktualizálása során szükséges vizsgálni és bemutatni a KHT-ban az adott megyei kerékpárforgalmi főhálózati tervhez való illeszkedést. Az MKFT rendelkezésre állásával kapcsolatban a támogatást igénylőnek egyeztetnie szükséges az érintett megyei önkormányzattal.

- a) **Teljes település vagy településrész közlekedési úthálózatának kerékpárosbaráttá alakítása** kerékpárforgalmi létesítmények kijelölésével, építésével.
- b) **Kerékpárforgalmi útvonal kialakítása:**
 - b1) településeket összekötő útvonallal,
 - b2) településközpont és lakott területen kívül elérhető lakott településrész között;
 - b3) országos közút teljes átkelési szakasza vagy annak egy funkcionális egysége (pl.: településközpont és a település szélén egy lakóterület közötti szakasz) mentén;
 - b4) a lakott területen kívül elhelyezkedő munkahelyek és a település belterülete között.

II. Forgalomcsillapítás, közlekedésbiztonság, akadálymentesítés:

- a) **Forgalomcsillapítás:** a fenntartható települési közlekedés, valamint az élhetőbb városi, települési környezet megteremtése érdekében. Például:
 - építések, átépítések, bontások, forgalomtechnikai beavatkozások, zöldterület-fejlesztés, forgalmi rend átalakítása stb.;
 - intelligens fenntartható városi, települési közlekedést elősegítő informatikai, forgalomirányítási rendszerek fejlesztése, kialakítása;
 - települési parkolási rendszer infrastrukturális és/vagy informatikai korszerűsítése, fejlesztése, kiépítése, amennyiben a beruházás hozzájárul a városközponti területeken áthaladó meglévő gépjárműforgalom mértékének és sebességének a csökkentéséhez (parkolóházak, mélygarázsok, parkolóhelyek, B+R-ek létesítése, kialakítása);
 - alternatív, elkerülő útvonalak létesítése.

⁴ KSH helynévnyitár 2021.01.01-i adatai alapján

- b) **Közlekedésbiztonsági beruházás**, például:
- gyalogátkelőhelyek és kerékpáros átvezetések kialakítása, kivilágítása, fejlesztése;
 - csomópontok forgalomlassító és csillapító átépítése, fejlesztése, kialakítása;
 - települési kapuk kiépítése;
 - közlekedésbiztonsági intézkedések megvalósítása egyéb eszközökkel, forgalmi sávok újraosztása, szűkítése stb.
- c) **Közterületi közlekedési felületek akadálymentesítése**: a fogyatékossgal élők vagy bármilyen probléma miatt nehezen közlekedők mobilitásának, foglalkoztatottságának a segítése érdekében. Például: közösségi vagy egyéni közlekedésben, a mozgáskorlátozott vagy problémás közlekedésű csoportok munkába jutásához és mindennapi közlekedéshez használt infrastruktúra akadálymentes ki- és átalakítása.
- d) **Fenntartható mobilitási terv** (ún. SUMP) **elkészítése**.⁵

III. Közúti közösségi közlekedés

- a) **Forgalmi épületek, forgalmi pálya fejlesztése**:
- a1) Autóbusz-állomások, közúti közösségi közlekedési decentrumok és kapcsolódó kiszolgáló létesítmények építése, bővítése, fejlesztése, felújítása.
 - a2) Közúti közösségi közlekedés részére elkülönített, vagy közös kerékpáros és közösségi közlekedés számára egyaránt használható buszsávok kialakítása.
 - a3) Az autóbusz-közlekedés alap-infrastrukturális feltételeinek a fejlesztése buszöblök, megállóhelyek, váróhelyiségek, esőbeálló, autóbusz fordulók kialakításával, felújításával, fejlesztésével, fizikai állapotának javításával, melyhez az utasok leszállítását szolgáló előírás szerinti autóbusz megálló, peron felújítása, kiépítése, továbbá a szükséges akadálymentes járdakapcsolatok kiépítése is kapcsolódhat.
 - a4) A közúti közösségi közlekedéshez kapcsolódó intermodális kapcsolatok, decentrumok, átszállási pontok fejlesztése, az utazási láncok egyes elemeinek a kiépítése.
Pl.: B+R, K+R parkolók, tárolók, rekeszek kiépítésével, kihelyezésével, P+R parkolók létesítésével, közúti közösségi közlekedési szolgáltatás esetében is funkcióval rendelkező – adott esetben a kötöttpályás közösségi közlekedéssel közös – infrastrukturális elemek felújítása, korszerűsítése, kiépítése (pl.: közös megálló, utaskiszolgáló, utasváró területek, meglévő kerékpárparkolók kapacitásbővítése stb. elemek esetében).
Az intermodális fejlesztés kizárólag a közforgalmú, közszolgáltatás nyújtásához szükséges infrastrukturális és IKT elemek fejlesztésére terjedhet ki.
- b) **Forgalomirányítás, utastájékoztató, elektronikus jegyrendszer fejlesztése**:
- b1) Az autóbusz közlekedéshez kapcsolódó forgalomirányítási központok, rendszerek, a közösségi közlekedés előnyben részesítését segítő forgalomtechnikai eszközök fejlesztése, kiépítése. Autóbusz közlekedéshez kapcsolódó informatikai rendszerek és kapcsolódó infrastruktúrájának a fejlesztése. Jelzőlámpás előnyben részesítés kialakítása, az ehhez szükséges eszközök és infrastruktúra kialakítása, beszerzése.
 - b2) Autóbusz közlekedéshez kapcsolódóan valós idejű adatokon alapuló utastájékoztató rendszer kialakítása, fejlesztése. Az utastájékoztató rendszer részben a kötöttpályás és a vízi úti közösségi közlekedés utastájékoztatóját is elláthatja. A nem elektronikus megállóhelyi utastájékoztató táblák kihelyezése a forgalmi pálya építési beruházásaihoz kapcsolódóan támogatható.
 - b3) Helyi közösségi közlekedés interoperábilis elektronikus jegyrendszerének a kialakítása, fejlesztése, és országos rendszerbe történő illesztése.

E) Hulladékkezelés, kármentesítés

I. 100%-ban önkormányzati tulajdonú, települési szilárd hulladéklerakók kármentesítése

- a) rekultivációs terv alapján a bezárt hulladéklerakók környezeti veszélyességének csökkentése; hulladék elszállítása, ártalmatlanítása, hulladéklerakó lezárása, új területhasználat előkészítése, tájba illesztése;
- b) környezetvédelmi hatóság előírása esetén a szükséges monitoringrendszer kiépítése.

II. Illegális hulladéklerakók felszámolása

⁵ SUMP elkészítésére irányul, kizárólag a releváns feltételek teljesítése szükséges.

- a) Közterületen található illegális hulladéklerakók felszámolása, hulladék elszállítása, ártalmatlanítása, terület helyreállítása

III. Többségi önkormányzati tulajdonú barnamezős területek kármentesítése

- a) barnamezős területek építményeinek, műtárgyak bontása, bontott anyagok elszállítása, kezelése, ártalmatlanítása;
- b) barnamezős területek új területhasználatának előkészítése (előközművesítés nélkül);
- c) szennyezett talaj kármentesítése, szennyezett anyagok elszállítása, ártalmatlanítása;
- d) környezetvédelmi hatóság előírása esetén a szükséges monitoringrendszer kiépítése.

IV. Települési szintű körforgásos gazdasági stratégiák kidolgozása vagy körforgásos gazdasági elemek integrálása meglévő stratégiákba (pl. gazdaságfejlesztési stratégiába)

Stratégiák elkészítése, felülvizsgálata, integrálása.

3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem támogathatóak:

3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek

A Felhívás keretében önállóan nem, csak a 3.1.1. fejezetben felsorolt tevékenységekkel együtt támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységek:

- a) Nyilvánosság biztosítása;
- b) Projektarányos akadálymentesítés, amennyiben releváns;
- c) Projektarányos infokommunikációs akadálymentesítés, amennyiben releváns;
- d) Azbesztmentesítés, amennyiben releváns (szórt azbeszt mentesítése teljes épületre vonatkozóan kötelező, egyéb azbeszt tartalmú anyagok mentesítése projektarányosan kötelező);
- e) Energiahatékonysági és a megújuló energia felhasználás bővítése szempontok érvényesítése, amennyiben releváns.
- f) Szemléletformáló a 3.1.1 A) és D) főtevékenységekhez kapcsolódóan.

3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:

A Felhívás keretében önállóan nem, csak a 3.1.1. fejezetben felsorolt tevékenységekkel együtt támogathatóak az alábbi tevékenységek:

Elektromos járművek használatához szükséges töltőberendezés kiépítése a beruházás környezetében, amennyiben a projekt keretében parkolóhely fejlesztése, létesítése valósul meg, vagy a települési töltőinfrastruktúra kiépítése azt indokolja, a Felhívás 3.4. pont vonatkozó alpontjában található szakmai elvárások betartásával.

I. Az A) főtevékenységekhez kapcsolódóan:

- a) Felszíni vízelvezetést kiegészítő, a vízszintet szabályozó rendszer kialakítása, kizárólag a magas talajvízállású, vagy karsztvíz fakadóvízes területeken.
- b) Csapadékcsatorna-hálózat építéssel közvetlenül érintett, a beruházás során sérült közúthálózat burkolat, járda, kapubejáró, parkoló felület beruházás előttivel azonos típusú burkolattal történő helyreállítása (teljes útburkolat felújítása kizárólag indokolt esetben lehetséges), áttereszek átépítése, bővítése.
- c) Szennyező források kizárása (szűrőmezők, hordalékfogók létesítése).
- d) Töltéskorona burkolat építése közúzalékos kivitelben.

- e) Növényzet telepítése, helyreállítása a létesítményekhez tartozó területen beleértve az előírások szerinti parti sávot is (természeti védelem alatt álló területen a telepítendő fajok kiválasztásánál a táji, természeti jellemzőket is figyelembe kell venni).
- f) Keresztező műtárgyak kiváltása, kiépítése, átépítése, felújítása, rekonstrukciója, amennyiben indokolt.

II. A B) főtevékenységekhez kapcsolódóan:

- a) Zöld infrastruktúra hálózat fejlesztési- és fenntartási akcióterv és kataszter készítése
- b) A zöldterület jellegzetes stílusjegyeit hordozó, az építészeti örökség részét képező műtárgyak, táj- és kertépítészeti alkotások megőrző, helyreállító rekonstrukciója.
- c) Komposztáló létesítése az érintett zöldterületen képződött zöldhulladék hasznosítására; szelektív hulladékgyűjtés elősegítése.
- d) Szükséges építmények és műtárgyak bontása, növényirtás, hulladék elszállítás.

III. A C) komponens tevékenységeihez kapcsolódóan:

- a) Közterületi térfigyelő kamerarendszer kialakítása, telepítése.
- b) Közterületi wi-fi hálózat kialakítása.
- c) **Önkormányzati és állami tulajdonú belterületi közutak** estében, amennyiben ahhoz fenntartható közlekedési mód nem kapcsolódik (pl.: kerékpáros vagy közösségi közlekedés):
 - c1) utak burkolatának és alépítményeinek építése, felújítása, fejlesztése,
 - c2) útburkolatának szélesítése, korszerűsítése,
 - c3) csomópontok kialakítása, fejlesztése,
 - c4) balesetveszélyes útszakaszok ívkorrekciója.

A Projekt adatlapon vagy PET-ben szükséges bemutatni, hogyan kapcsolódik más önállóan támogatható tevékenységhez. Pontszerű belterületi útfejlesztés nem támogatható.

A projekt elszámolható összköltségének legfeljebb 30%-a számolható el erre a tevékenységre. (Lásd Felhívás 5.7 pont.)

IV. A D) főtevékenységhez kapcsolódóan:

- a) **Önkormányzati és/vagy állami közutak, hidak építése, fejlesztése, felújítása**, amennyiben a beruházás megvalósításával a fenntartható közlekedést szolgáló cél, különösen kerékpárosbarát fejlesztés valósul meg a Felhívás 3.4.1.1.fejezetének IV: D) főtevékenység választható, önállóan nem támogatható tevékenységekre vonatkozó elvárások 1) pontja szerinti feltételekkel.
- b) **Meglévő kerékpárforgalmi létesítmény korszerűsítése:**
 - az ügyi műszaki előírásnak megfelelő korszerűsítés (pl.: szélesítés) érdekében, vagy
 - létesítményváltás (pl.: egyoldali, kétirányú létesítmény kétoldali, egyirányú létesítménnyé fejlesztése stb.) esetén; vagy
 - ha az érintett szakasz burkolatminősége vagy típusa a közlekedésbiztonságot veszélyezteti.
- c) **Kerékpártámaszok, kerékpárparkolók, egyéb kiegészítők** és B+R kerékpártárolók építése, beszerzése, elhelyezése, ügyi műszaki előírásnak nem megfelelő kerékpártámaszok műszaki előírásnak megfelelőre cserélése. Kerékpártámaszokat, parkolókat vagy tárolókat csak mindenki számára hozzáférhetően lehet elhelyezni. B+R rendszerek kialakításával szükség szerint térfigyelőrendszer is telepíthető.
- d) **Járda kiépítése, felújítása lakott területen belül:**
 - d1) gyalogos és kerékpáros felületek elválasztása; vagy
 - d2) a közlekedésbiztonság javítása; vagy
 - d3) az akadálymentesítés megvalósítása; vagy
 - d4) a már kiépült kerékpárutak mellett hiányzó járda szakaszok pótlása érdekében.
- e) **Automata forgalomszámláló eszközök telepítése** a gépjármű és/vagy a kerékpáros forgalom számlálása érdekében (forgalomcsillapítás megvalósítása esetén az átmenő forgalom mértékének csökkenésének igazolásához kötelező legalább a jellemző helye(ke)n telepíteni, egyéb tevékenységeknél választható a telepítése).
- f) **Csomópontok, átvezetések átalakítása és kialakítása** a fenntartható (gyalogos, kerékpáros, közösségi) közlekedési módok közlekedésbiztonságának a fokozása, előnyben részesítése, és akadálymentes áthaladása érdekében (pl.: interaktív, kizárólag kerékpáros érkezésekor villogó

táblák telepítése, kerékpáros útvonalak vasútvonalakon történő biztonságos átvezetése a szükséges forgalomtechnikai és infrastrukturális munkákkal együtt stb.).

- g) **Kerékpáros pihenőhely kiépítése** az 5 kilométernél hosszabb külterületi kerékpáros útvonal esetében az e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Útügyi Műszaki Előírásban foglaltak szerint.
- h) **Kerékpárforgalmi létesítmény útfenntartó gépeinek a beszerzése** (amennyiben az adott géphez az eszköz-adapterek opcionálisan választhatók, úgy téli- és nyári adapterekkel együtt), vagy **meglévő gépekhez** a kerékpárforgalmi létesítmény fenntartásához szükséges **adapterek beszerzése**.
- i) Kerékpáros útvonalak megvilágításához kapcsolódó beszerzések közül a kerékpáros útvonal és egyéb közlekedési útvonalak kereszteződéséhez kapcsolódó, az átkelések biztonságát fokozó **megvilágítások beszerzése és elhelyezése**, vagy a hatósági előírások alapján előírt **közvilágítás kialakítása**. Javasolt a fenntartható, pl.: napelemes világítás kialakítása.
- j) **A támogatható tevékenységek megvalósításához szükséges alábbi munkálatok elvégzése:**
 j1) infrastrukturális munkák (utak alatt, felett és mellett található infrastrukturális elemek (pl.: közművek stb.) korszerűsítése, védelembe helyezése);
 j2) csapadékvízvezetés kiépítése, átépítése;
 j3) forgalomtechnikai tevékenységek;
 j4) műtárgyépítés és felújítás;
 j5) komplex terület-előkészítési munkák (bontás, tereprendezés, kármentesítés, lőszermentesítés, régészet stb.), illetve
 j6) szakhatósági engedélyben előírt munkák.
- k) **Zöldterület-építési, átalakítási munkák** a fenti tevékenységek helyrajzi számain az infrastrukturális beavatkozások közvetlen környezetében, vagy a fenntartható városi, települési közlekedés környezetének a megteremtéséhez (amelynek része lehet a növénytelepítés és árnyékolástechnika stb.).
- l) **Innovatív kerékpárosbarát műszaki megoldások alkalmazása** a támogatóval és szakmai szervezetekkel lefolytatott előzetes szakmai konzultáció és egyetértés alapján.
- m) **Kerékpárszállítási lehetőség kialakítása** a közösségi közlekedés járművein.
- n) A beruházásokhoz kapcsolódóan **megújuló energiaforrások telepítése, bevonása**.

3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A felhívás keretében támogatható tevékenységek a 2014-2020 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet alapján közösségi versenyjogi szempontból az alábbi jogcímenek, a következő támogatási kategóriákra vonatkozó előírások alapján valósíthatók meg:

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
Forgalomcsillapítás, közlekedésbiztonság, akadálymentesítés keretében intelligens fenntartható városi, települési közlekedést elősegítő informatikai, forgalomirányítási rendszerek fejlesztése, kialakítása		Személyszállítási közszolgáltatásért járó ellentételezés; közszolgáltatásért járó ellentételezés
Forgalomcsillapítás, közlekedésbiztonság, akadálymentesítés keretében parkolási rendszer infrastrukturális, és/vagy informatikai fejlesztése, parkolóházak, mélygarázsok, parkolóhelyek, B+R		Helyi infrastruktúrára irányuló támogatás;
Közúti közösségi közlekedés keretében autóbusz-állomások, közúti közösségi közlekedési decentrumok és kapcsolódó kiszolgáló létesítmények építése, bővítése, fejlesztése, felújítása		Személyszállítási közszolgáltatásért járó ellentételezés;
Közúti közösségi közlekedési fejlesztés keretében autóbusz közlekedéshez kapcsolódóan valós idejű adatokon alapuló		Személyszállítási közszolgáltatásért járó ellentételezés;

utastájékoztató rendszer kialakítása, fejlesztése		
Közúti közösségi közlekedési fejlesztés keretében helyi közösségi közlekedés interoperábilis elektronikus jegyrendszerének a kialakítása, fejlesztése, és országos rendszerbe történő illesztése.		Személyszállítási közszolgáltatásért járó ellentételezés;
A támogatható tevékenységek megvalósításához szükséges infrastrukturális munkák (utak alatt, felett és mellett található infrastrukturális elemek (pl.: közművek, stb.) korszerűsítése.		Közszolgáltatásért járó ellentételezés
Innovatív kerékpárbarát műszaki megoldások		Csekély összegű támogatás
Kerékpárszállítási lehetőség kialakítása a közösségi közlekedés járművein		Személyszállítási közszolgáltatásért járó ellentételezés
Beruházáshoz kapcsolódóan megújuló energiaforrások telepítése, bevonása;		A kivitelezendő projekt támogatási kategóriájával azonos
Elektromos járművek használatához szükséges alapvető töltő-berendezés kiépítése		Helyi infrastruktúrára irányuló támogatás; csekély összegű támogatás
A támogatási kérelem benyújtása előtt a projekt előkészítésével kapcsolatban felmerült költségek		Csekély összegű támogatás

A táblázatban nem szereplő támogatható tevékenységek a esetben a felhívás keretében nyújtott támogatás nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdés szerinti állami támogatásnak.

3.3. Nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében a 3.1.1. – 3.1.2. pontokban meghatározott tevékenységeken túlmenően más tevékenység nem támogatható, különös tekintettel az alábbi tevékenységekre:

- a) szennyvíz-elvezető, ivóvíz és gáz, elektromos áram és távhő rendszer fejlesztése (kivéve a szükséges közmű kiváltásokat és az új építmények használatához szükséges csatlakozásokat);
- b) külterületi csatornaszakasz rekonstrukciója, illetve építése, amennyiben az nem a belterület védelmét szolgálja;
- c) fenntartási (üzemeltetési, pótlási, karbantartási) jellegű tevékenységek;
- d) járműbeszerzés (kivéve: D) főtevékenység esetében szemléletformáló eszközök beszerzését, pl.: futóbicikli, cargo-kerékpár)
- e) lakáscélú épületek építése, felújítása, bővítése, lakáscélú épületekkel kapcsolatos akadálymentesítés;
- f) kulturális tevékenységeket magában foglaló épületek, építmények fejlesztése a következők vonatkozásában:
 - f1) múzeum;
 - f2) vallási helyszín – kivéve a szabadon látogatható, rekreációs célokra korlátozás nélkül használható egyházi tulajdonban lévő zöldfelület;
 - f3) világörökségi helyszín;
 - f4) kastély, vár, várom;
 - f5) kulturális tematikus utak állomáshelye;
 - f6) ipari emlék turisztikai hasznosítása;
 - f7) örökségpark;
- g) oktatási intézmény fejlesztése;
- h) temető területét érintő fejlesztések;
- i) szociális és egészségügyi szolgáltatás fejlesztése;
- j) turisztikai célú fejlesztések
- k) szálláshely (és szolgáltatásainak) bármilyen fejlesztése, létesítése, kialakítása;

- l) köztéri műalkotások kialakítása, beszerzése;
- m) kátyúzás;
- n) vasúti pálya fejlesztése, felújítása;
- o) nem dinamikus valós idejű adatokat kijelző elektronikus közösségi közlekedési utastájékoztató eszközök beszerzése;
- p) a fenntartható közlekedési módokat közvetve sem szolgáló, valamint a fenntartható közlekedési módokat hátrányos helyzetbe hozó (a fenntartható közlekedési módok útidőjét megnövelő, balesetveszélyt fokozó, a fenntartható közlekedést kerülő útvonalakra kényszerítő, fenntartható közlekedési mód útvonalában szakadási pontot kialakító, akadályozó) beruházások.
- q) Olyan elektronikus jegyrendszer fejlesztése, amely szigetszerűen működik és műszakilag nem illeszthető a 123/2014. (IV. 10.) Korm. rendelet 2. fejezet szerinti NESZIP/NEJP környezetbe.

3.4. A projekt műszaki, szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások

3.4.1. Műszaki, szakmai tartalommal kapcsolatos elvárások

3.4.1.1 Műszaki és szakmai elvárások

A projekt műszaki, szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembe vétele szükséges:

I. Általános elvárások

1. **Energiahatékonysági és a megújuló energia felhasználás bővítése szempontok érvényesítése:**

Az energiahatékonysági szempontok érvényesítése jelen Felhívás keretében horizontális követelményként kerül teljesítésre. A projekttel érintett épületen végrehajtott infrastrukturális beruházás minden tevékenység-elemének végrehajtása során érvényesíthetők az energiahatékonysági korszerűsítés szempontjai az épületek külső határoló szerkezeteinek korszerűsítése (pl.: utólagos külső hőszigetelés, nyílászárók cseréje) és/vagy a fűtési és/vagy HMV (használati meleg víz) rendszer korszerűsítése révén.

A megvalósuló tevékenységek tekintetében releváns esetben kötelezően alkalmazandó a Felhívás 3.4.1.3. fejezet 2) alpontjában meghatározott költségarányosítás.

Amennyiben a fejlesztéssel (felújítással, átalakítással, bővítéssel, új építéssel) érintett épület az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet hatálya alá tartozik, úgy arra vonatkozóan a rendeletben foglalt előírások, továbbá az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet fejlesztés időpontjában hatályos szabályozása alkalmazandók.

A projekttel érintett épületen végrehajtott infrastrukturális beruházás jogszabályi előírásoknak való megfelelésségét tervezői nyilatkozattal szükséges alátámasztani az első mérőföldkőig.

2. **Azbesztmentesítés:**

Amennyiben a beruházással érintett épület/épületrész szórt azbesztet tartalmaz, úgy a támogatást igénylő számára kötelező a szórt azbeszt mentesítés elvégzése, amelynek költsége elszámolható a projektben. Az épületszerkezetek egyéb azbeszttartalmú anyagainak mentesítése nem kötelező elvárás, de elszámolható a felhívás keretében.

3. **Közös használatú, vagy nem támogatható tevékenységeknek helyt adó helyiségek, épületrészek, egyéb építési munkák költségeinek arányosítása:**

Amennyiben a beruházással érintett ingatlan helyet ad jelen felhívás keretében fejleszteni kívánt ellátáson túl egyéb tevékenységeknek, az alábbi módon szükséges az építési és kapcsolódó projektelőkészítési és szolgáltatási költségeket arányosítani:

- A közös használatú, mindkét funkcióhoz kapcsolódó ingatlanrészekre (pl.: külső homlokzat, tető, külső tér, fűtésrendszer) jutó kivitelezési költségek elszámolhatóak a felhívás szerint támogatott

tevékenység(ek)helyiségének/helyiségeinek alapterülete szerint, tehát az elszámolható, támogatható épületrész, és a nem elszámolható épületrész nettó alapterületének (m²) arányában.

- Közös használatú helyiségre, épületrészre jutó elszámolható költség számítása (közös helyiségek figyelembe vétele nélkül):

$$\frac{\text{támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}{\text{támogatható+nem támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}$$

Pl.: támogatható helyiség: 30 m², nem támogatható helyiség: 50 m², közös helyiség: 20 m². Közös helyiségre jutó elszámolható költség: $30/(30+50)=0,375$, a közös használatú helyiségre jutó költség 37,5%-a számolható el.

- A m² alapú arányosítás nem vonatkozik a fejleszteni kívánt tevékenység végzéséhez szükséges, jogszabály vagy hatóság által előírt, adott tevékenységhez kötelezően kapcsolódó fejlesztésekre.
- Az arányosítás minden építéshez kapcsolódó egyéb releváns költség tekintetében kötelezően alkalmazandó, beleértve a projektelőkészítés (pl.: tervezési díjak), és a szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások (pl.: műszaki ellenőrzés) költségeit is: ezek a költségek jelen felhívás keretében a fenti százalékos aránynak megfelelően számolhatóak el.

A fenti módszertan alapján szükséges az épületeket érintő építési tevékenységek mellett az egyéb építési munkák arányosítása is, amennyiben releváns (pl.: kerítés építés, udvarrendezés, parkoló építések).

4. Ingatlankiváltás:

Amennyiben a projekt megvalósítása során ingatlankiváltásra kerül sor, akkor vizsgálni szükséges a kiváltással érintett épületek jövőbeni sorsát. Amennyiben a kiváltott ingatlan hasznosítása során – esetleges értékesítéséből, bérbe adásából, más módon történő hasznosításából – a kérelmezőnél bevétel keletkezik, úgy azzal a projekt részletes kidolgozása során készülő költség-haszon elemzésben számolni szükséges.

5. Akadálymentesítés:

a) Épület bővítése, felújítása, átalakítása esetén a beruházásnak az alábbi, akadálymentesítési követelményeknek kell megfelelni:

Biztosítani szükséges:

- az intézményhez, szolgáltatáshoz kapcsolódóan legalább egy akadálymentes parkolót,
- az épület főbejáratának vagy egy másik bejárat akadálymentesítését (elérési útvonal biztosításával),
- egy akadálymentes mosdó kialakítását (elérési útvonal biztosításával): Amennyiben az épület műszaki-fizikai adottságai miatt az akadálymentes mellékhelyiség a földszinten nem alakítható ki, úgy azt egyéb épületszinten kell kialakítani. Ebben az esetben meg kell oldani az épületszintek közötti akadálymentes közlekedést is. Az akadálymentes mellékhelyiség földszinten történő kialakíthatóságának műszaki-fizikai akadályairól rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő által kiadott indokolást kell benyújtani.
- **projektarányos akadálymentesítést:** Ez festés/mázolásnál a vakok és gyengén látók érdekében, a megfelelő színkontrasztok kialakítását jelenti (nyílászáró tokszerkezeteinek falfelülettől és/vagy ajtólaptól eltérő színű mázolása). Elektromos hálózat teljes felújításánál pl.: a helyiségek kapcsolóit a mozgáskorlátozottak számára elérhető magasságba kell áthelyezni. A tervezés és megvalósítás során kötelező az OTÉK akadálymentesítés szempontjából releváns előírásainak betartása.

Az előírások betartásához és a kivitelezéshez ajánlasként a Felhívás mellékletét képező „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” c. dokumentum nyújt segítséget.

Az akadálymentesítés részleges kialakítása kizárólag az alábbi esetekben lehetséges:

- amennyiben a műszaki adottságok alapján nem megfelelően biztosítható a fejlesztés akadálymentes kialakítása. Erről a rehabilitációs környezettervező szakmérnöknek/szakértőnek és tervezőnek együttesen szükséges nyilatkoznia.
- az országos műemléki védelem, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek esetén. Továbbá az általános hatáskörű építési igazgatás által kiadott építési engedélyben foglaltak szerint a helyi védelem alatt álló objektumok esetében. (Tervezői nyilatkozat műemléki védelemről)

A fenti esetekben is törekedni kell az akadálymentesítésnek legalább részleges, az örökségi értékek sérelme nélkül elérhető szintű megvalósítására. A részletesebb szabályokat a jelen

Felhívás mellékletét képező „Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében” című dokumentum tartalmazza.

b) Új építés esetén teljeskörű (nem projektarányos) komplex akadálymentesítést kell megvalósítani.

Az építési-műszaki tervdokumentáció akadálymentesítés szempontjából releváns részének az OTÉK előírásainak kell megfelelni.

c) Bővítés, felújítás, átalakítás és új építés esetén egyaránt csak olyan projektjavaslatok valósíthatók meg, amelyek építési dokumentációja és/vagy építési engedélyezési tervdokumentációja, illetőleg az alapján, az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős és végrehajtható építési engedélye megfelel a hatályos OTÉK előírásainak. Az építési szabályoknak való megfelelést az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős és hatályos építési engedély bizonyítja. Nem engedélyköteles építési tevékenység esetében tervezői nyilatkozat benyújtása szükséges arra vonatkozóan, hogy a projekt nem engedélyköteles és megfelel a hatályos OTÉK előírásainak.

d) Rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő bevonása szükséges az alábbiak szerint:

- A tervezés során a műszaki dokumentumok részeként akadálymentesítési tervfejezetet szükséges benyújtani.
- A kivitelezés végén nyilatkozatot szükséges benyújtani az akadálymentesítés megvalósulásáról a projekt záró beszámolóban.

6. Az elektromos járművek használatához szükséges töltőberendezés kiépítése az alábbi elvárások szerint támogatható:

- a) Kizárólag a közúti közlekedésről 1988. évi I. törvény szerinti nyilvános töltőberendezések kiépítése támogatható.
- b) A töltőberendezéseket a település frekvenciált pontjain, megkülönböztetés nélkül mindenki számára folyamatosan elérhetően kell kialakítani.
- c) A töltőberendezés telepítése és üzemeltetése során be kell tartani a közúti közlekedésről 1988. évi I. törvény, valamint az elektromobilitás szolgáltatás egyes kérdéseiről szóló 243/2019. (X. 22.) Korm. rendelet előírásait, műszaki követelményeit; továbbá a fenntartási időszakban kötelező üzemeltetni a töltőt (a vonatkozó jogszabályok betartásával).
- d) OCPP 1.6 vagy annál fejlettebb CE jelöléssel rendelkezik, valamint megfelel a kültéri villamos berendezések létesítésére vonatkozó szabványok és előírások követelményeinek.
- e) Burkolata az MSZ EN 60529 szabvány szerinti IP54 fokozatú, az MSZ EN 62262 szabványban leírt „IK 10” besorolású.
- f) Fajlagos nettó költségek:
 1. 7,4 kW töltő esetében: 130.000 Ft
 2. Legalább 22kW teljesítményű AC töltő esetében: 1.500.000 Ft
 3. Legalább 22kW teljesítményű DC töltő esetében: 4.500.000 Ft
 4. Legalább 50kW és legfeljebb 74 kW teljesítményű DC töltő esetében: 8.300.000 Ft
 5. Legalább 75kW teljesítményű DC töltő esetében: 10.100.000 Ft
 6. Legalább 100kW teljesítményű DC töltő esetében: 13.300.000 Ft

II. Az A) főtevékenységhez kapcsolódó feltételek, elvárások:

- 1) A fejlesztést integrált települési vízgazdálkodási szemlélettel kell tervezni és megvalósítani, az Integrált Települési Vízgazdálkodási Tervhez (ITVT) illeszkedően. Városi jogállású települések esetében további elvárás az Integrált Településfejlesztési Stratégiához (ITS) való illeszkedés.
Amennyiben a támogatási kérelemmel érintett település rendelkezik Települési Vízkárelhárítási Tervvel, úgy az 1. mérföldkő teljesítéséig szükséges annak csatolása és a tervezett fejlesztés ahhoz való illeszkedésének bemutatása. A terv felülvizsgálatának költsége elszámolható.
Az illeszkedéseket legkésőbb az 1. mérföldkő benyújtásakor igazolni szükséges.
- 2) A fejlesztésnek illeszkednie kell a területi adottságokhoz és figyelembe kell vennie a felhívás megjelenésekor érvényes vízgyűjtő-gazdálkodási tervet (továbbiakban: VGT). Szükséges mindennek megfelelő bemutatása a Projekt-előkészítő tanulmányban (területi adottságok és kapcsolódások a VGT releváns részeihez).
- 3) A belterületi csapadékvíz elvezető hálózatának tervezésekor figyelembe kell venni a meder megfelelő méretre történő méretezését azzal, hogy a túlméretezés ellensúlyozása céljából a csapadékvíz elvezető rendszer terhelésének csökkentésére kell törekedni a településrendezési eszközök, helyi jogszabályalkotás útján (pl.: zöldfelületek növelése, háztetőkről összegyűjtött tiszta csapadékvizek tárolása és hasznosítása, a lefolyási viszonyoknak megfelelő területhasználat

ösztönzése, vízelvezető árok partjának fásítása, burkolatlan árok és ideiglenes elöntésre kijelölt területeken a megfelelő növényzet telepítése stb.).

- 4) A projekt indokoltságának és szükségességének alátámasztása érdekében a támogatási kérelemben be kell mutatni a fejlesztés által érintett területen (településen vagy településrészen) bekövetkezett csapadék-, bel-, vagy árvízzel, vagy a felszín alóli forrásfeltöréssel (fakadó vízzel) összefüggő káreseményeket. Ennek igazolására szükséges csatolni a vis maior igényekkel kapcsolatos dokumentáció másolatát, vízügyi igazgatóság és/vagy illetékes katasztrófavédelmi igazgatóság (vízügyi és vízvédelmi hatóság) igazolását, fényképeket, médiában megjelent vonatkozó cikkeket, egyéb igazoló dokumentumokat melyek a káresemények gyakoriságáról és súlyosságáról, a beruházás keretében védendő értékek és a projekt összköltségének arányáról, valamint az elrendelt védelmi készütségekről nyújtanak információkat. Amennyiben a fejlesztés által érintett területen nem történt igazolható káresemény, úgy a fejlesztés indokoltságát szükséges a védendő értékek és a veszélyeztetettség leírásával részletesen bemutatni.
- 5) Az alábbi esetekben tervezői indoklást szükséges benyújtani legkésőbb a projekt tartalmi előkészítéséhez kapcsolódó mérföldkő teljesítéséig:
 - keresztező műtárgyak átépítése, kiváltása, rekonstrukciója,
 - zárt csapadékvíz elvezető rendszer létesítése, felújítása,
 - vápás út építése.
- 6) Befogadón tervezett beavatkozás esetén szükséges annak indokoltságát a befogadó tulajdonosi vagy vagyongazdálkodási nyilatkozatával alátámasztani.
- 7) Csak olyan projektek támogathatók, amelyek esetében – legkésőbb az 1. mérföldkő teljesítése során – igazolásra kerül, hogy a fejlesztések kapcsán a befogadás feltétele biztosított, vagy az biztosítottá válik. Igazolásként csatolni kell a befogadó vízfolyás kezelőjének írásbeli hozzájárulását a tervezett fejlesztéshez.
- 8) **A tervezés során szükséges figyelembe venni, hogy csak a helyben, illetve a területen vissza nem tartható, ott nem hasznosítható többletvizek kerüljenek elvezetésre (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 4. § (6) bekezdés alapján). Kötelező elvárás a vízvisszatartás, késleltetett levezetés, területi beszivárgás elősegítése és ennek tervezet módját a Projekt-előkészítő Tanulmányban be kell mutatni.**

Az ettől való eltérés csak kivételes esetben lehetséges, amelyet már a támogatási kérelem benyújtásakor a Projekt-előkészítő Tanulmányban indokolni szükséges (pl. olyan települések, település részek, ahol magas a talajvíz, vagy jellemző a belvíz időszakos jelenléte, csúszásra hajlamos lejtők találhatóak a területen, vagy az integrált rendszer részeként a település fejlesztéssel közvetlenül nem érintett részén valósul meg a helyben tartás.)
- 9) Elvárás, hogy a megvédett területen található épített környezet értéke meg kell, hogy haladja a beruházás összegét. Ezt - az alátámasztó számítással együtt - a Projekt-előkészítő Tanulmányban (PET) szükséges bemutatni.
- 10) Elvárás, hogy a tervezett fejlesztés két körben vizsgálatra és véleményezésre kerüljön a az illetékes Területi Vízgazdálkodási Tanács (továbbiakban: TVT) által a szakmai elvek, követelmények megfelelése biztosításának érdekében.

Első körben az 1587/2018. (XI.22.) Korm. határozattal összhangban elvárás, hogy a TVT már a támogatási kérelem benyújtása előtt véleményezze a beruházások szakmai koncepcióját. Amennyiben a TVT bármelyik véleményezési körben szükségesnek tartja az illetékes Vízügyi Igazgatósággal történő szoros szakmai együttműködést, úgy azt előírhatja és a folyamatos együttműködés igazolása a megvalósítás alatt legalább két beszámolóban szükséges.

Második alkalommal a részletesen kidolgozott műszaki tartalom kerül véleményezésre legkésőbb az 1. mérföldkő teljesítéséig. Elvárás, hogy a támogatást igénylő csatolja jelen felhívás melléklete szerinti szakvéleményét, amelyben minden szempont „igen” vagy „nem releváns” minősítést kapott. Felhívjuk a figyelmet, hogy a TVT vizsgálja, hogy a tervezett fejlesztés integrált módon az elkészült ITVT-vel összhangban került-e megtervezésre.
- 11) A klímaadaptáció elősegítése és a csapadékvíz gazdálkodás megvalósítása hatékonyan a hagyományos, néhány paraméteres (vízgyűjtő terület, burkolt felület aránya, felszín lejtése) tervezést meghaladó **szimulációs modellezéssel** érhető el, amelynél további az adott települési vízgyűjtőt jellemző hidrológiai paraméterek figyelembevételére is szükség van (szivárgási paraméterek, talajvízszint, felszíni érdesség, felszíni depressziós tározódás, stb.). Ezek beszerzése, pótlólagos felmérése, a modellezés elkészítése és kalibrálása az előkészítő tevékenységek részét képezheti, költsége elszámolható, de nem kötelező elvárás.

A modellezési alapadatok gyűjtése során javasolt figyelembe venni és lehetőség szerint alkalmazni a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezésben és az árvízkezelési tervezésben összegyűjtött adatokat, melyek megkönnyíthetik a tervezést és biztosíthatják az irányelvek céljaival és elveivel való harmonizációt.

- 12) A klíma mitigáció elősegítése végett szükséges az érintett település egyéb releváns kockázatainak vizsgálata és rövid bemutatása, mint hőhullám, aszály (talajvízszint káros süllyedése) is. Optimális esetben térképi adatokkal alátámasztva, a fejlesztéssel lehetséges szinergiák bemutatásával. Előbbiek kifejtése, bemutatása PET-ben szükséges.
- 13) Javasoljuk az alábbi jó gyakorlatok figyelembe vételét:
 - Hazai jó gyakorlatok: LIFE-MICACC PROJEKT <https://vizmegtartomegoldasok.bm.hu/hu>
 - NWRM: Natural Water Retention Measures: - természetes víz visszatartó megoldások: <http://nwrn.eu/>
 - Zöld Infrastruktúra: <https://www.hugbc.hu/hirek/zoldinfrastruktura-fuzetek-budapest-fovaros-onkormanyzata-megbizasabol/3936>
- 14) Amennyiben a fejlesztés kisvízfolyást érint, úgy elvárás a kisvízfolyás rehabilitációs szabvány figyelembe vétele (<http://www.mszt.hu/12333:2010>), mely segít a teljesen természetes megoldásoktól a teljesen mesterségesig tartó skálán az ökológiailag optimális megoldások alkalmazását.
- 15) **Kötelező szemléletformálás:** A kötelező tájékoztatás és nyilvánosság mellett elvárás, hogy minden projekt tartalmazza a helyi lakosság szemléletformálására vonatkozó és a projekt elvárt eredményeit bemutató akciót. A szemléletformáló akciónak a projekt fejlesztéseihez kell kapcsolódnia, fókuszában a megvédett terület lakosságával, azonban indokolt esetben a település más részei lakossága is bevonható annak érdekében, hogy a víz, mint érték szemléletet és a település klímaváltozáshoz történő alkalmazkodásának elősegítése érdekében tett lépéseket megismerjék.

A szemléletformálás fő célja a vizek helyben tartásának fontosságára való figyelemfelhívás, a magántulajdonú ingatlanokon történő hasznosítási lehetőségek és gyakorlati megoldások bemutatása, valamint az létrehozott infrastruktúra fenntartására való figyelemfelhívás (pl. magántulajdonú ingatlanok előtt árkok tisztítása). Különös figyelem szükséges a lakossági szemléletváltás pozitív megtámogatására olyan kényes területeken, mint az illegális rétegvíz használatokról a csapadékvíz használatokra való áttérés fontossága, az illegális csapadékvíz csatornabekötések helyett alternatívák (ciszterna program, telken belüli és kívüli szikkasztó árkok stb.) kínálása.

III. B) és C) főtevékenységhez kapcsolódó feltételek, elvárások:

- 1) Minden település esetében kizárólag helyi igényfelmérésen alapuló tevékenységek támogathatók, amely módszertanát és eredményét a PET-ben szükséges bemutatni.

Városi jogállású települések esetében további elvárás az Integrált Településfejlesztési Stratégiához (ITS) való illeszkedés igazolása, legkésőbb az 1. mérföldkőig.
- 2) A támogathatóság feltétele, hogy a fejlesztésnek illeszkednie kell a település hatályos rendezési eszközeihez, ezért – amennyiben releváns – legkésőbb az első mérföldkő vonatkozó pontjának teljesüléséig gondoskodni kell a településrendezési eszközök módosításáról. Az illeszkedési megfelelésről a támogatást igénylőnek nyilatkoznia szükséges.
- 3) Amennyiben az akcióterületi fejlesztés következtében egy korábban a város más területén működő szolgáltatás a jelen felhívásból támogatott fejlesztés helyszínére kerül áttelepítésre, a felhagyottá váló ingatlan kötelező hasznosítani, vagy a későbbi hasznosítás formáját az akcióterületi tervben szükséges bemutatni.
- 4) A részletes projekt kidolgozása során alkalmazható javaslatok:
 - az utcabútorok beszerzése egy előre elfogadott, **egységes arculati stratégia** mentén történjen;
 - a kérelmező **konzorciumi** formában valósítja meg a projektet a tevékenységek sokféleségéből adódóan a lehető legtöbb akár konzorciumon belüli, akár konzorciumon kívüli partnerrel együttműködésben;
 - az engedélyezési szintű tervdokumentáció a fejlesztés tárgyát illető beruházás vonatkozásában a tervpályázati eljárások szabályairól szóló 310/2015. (X. 28.) Korm.

rendeletben meghatározott módon lefolytatott **tervpályázat** eredményeként elkészített tanulmányterven alapul.

- 5) Növényfelület rekonstrukciója, élőhelyek és biodiverzitás növelése
A beavatkozás során javasolt a klímaváltozásnak megfelelő, lehetőleg őshonos és/vagy várostűrős, mikroklimatikus adottságoknak legjobban megfelelő növények telepítése, több szintes, változatos fajösszetételű, adaptív társulások létrehozása.
Kerülni kell a zöldfelületek felszabdalását, elaprózását az állomány fenntarthatósága érdekében.
- 6) Közműveket is érintő fejlesztés esetén a kedvezményezettnek egyeztetnie kell az illetékes közműszolgáltatóval. Amennyiben a közműszolgáltató a projekt fenntartási időszakában felújítást/fejlesztést tervez, azt vagy időbeli átütemezéssel kell megoldania a projekt megkezdését megelőzően, vagy az eredeti állapotot (esetlegesen magasabb műszaki tartalommal) kell helyreállítania.
- 7) Zöld infrastruktúra hálózat fejlesztési- és fenntartási akcióterv (ZIFFA)
Az akcióterv kidolgozása a városi zöld infrastruktúra hálózat megújításához kapcsolódóan elszámolható, amennyiben a támogatásból a későbbiek folyamán megvalósuló fejlesztések ezen akciótervvel összhangban kerülnek előkészítésre. Módszertani iránymutatásként a Miniszterelnökség Építésetért és Építésügyért Felelős Helyettes Államtitkár gondozásában készült segédlet szolgál⁶.
- 8) A tervezés során szükséges figyelembe venni, hogy csak a helyben, illetve a területen vissza nem tartható, ott nem hasznosítható többletvizek kerüljenek elvezetésre (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 4. § (6) bekezdés alapján).
- 9) A projekt keretében fejlesztendő út rendelkezik legalább az alábbi infrastruktúra kiépítettséggel:
 - szennyvízcsatorna, víz, gáz;
 - vagy nyilatkozat arról, hogy az érintett szakaszon a gázellátás alternatív energiaellátással kiváltásra kerül;
 - vagy nyilatkozat arról, hogy a fenntartási időszak végéig az útburkolatot a támogatást igénylő vagy a támogatást igénylő hozzájárulásával más személy, szervezet nem bontja meg, szennyvízcsatornázást nem végez;
 - vagy nyilatkozat arról, hogy a szennyvízcsatornázást úgy oldja meg, hogy az útburkolatot és alépítményeit nem bontja meg a szabályozási szélességen belül, a szennyvízcsatornázást vagy egyéb vonalas infrastruktúra kiépítését az út mellett valósítja meg (burkolt árkot és zárt csapadékvíz elvezetést sem érintve vele).A fentiek nem jelentik útfejlesztés esetén a közmű kiépítések támogathatóságát. Kizárólag a közmű kiváltások és új épületek építése esetén az azok használatához szükséges közművek kiépítése támogatható.

IV. A D) főtevékenységhez kapcsolódó feltételek, elvárások:

Általános feltételek, elvárások:

- 1) Olyan beruházás támogatható, amely eredményeként a fenntartható közlekedési módok előnyben részesülnek, és a projekt eredményeként egyetlen fenntartható közlekedési mód sem kerül hátrányosabb helyzetbe a fejlesztést követően a beruházást megelőző állapothoz viszonyítva.
- 2) **A projekt tervezése során figyelembe kell venni valamennyi közlekedő igényeit a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény. 8. § (1a) bekezdésével⁷ összhangban.** Így pl.: nem elfogadható, ha a beruházást követően nehezebbé válik a gyalogosok átkelése az adott útszakaszon, vagy ha a kerékpárosok útjukat hálózaton belüli „szakadási pont” kialakulása miatt szabályosan csak

⁶ <https://2015-2019.kormany.hu/hu/miniszterelnokseg/strategiai-ugyekert-felelos-allamtitkar/epiteszeti-es-epitesugyi-helyettes-allamtitkarsag/hirek/modszertani-utmutato-a-zold-infrastruktura-tervezesehez> vagy https://2015-2019.kormany.hu/download/7/19/e0000/ModszerTan_Zold%20Infrast_%20AkcioTervhez.pdf

⁷ „A közutak tervezése, fejlesztése során úgy kell eljárni, hogy a biztonságos közlekedési feltételek valamennyi, a közúton közlekedni jogosult számára biztosítottak legyenek.”

gyalogosként folytathatják, ezért a szükséges beavatkozásokat be kell tervezni a projektben, vagy be kell mutatni azok megvalósulását kapcsolódó projekt(ek) részeként.

- 3) A felhívás keretében egy-egy támogatást igénylő/település több projektje is támogatásban részesülhet, továbbá egy-egy projekt több, egymáshoz fizikailag nem kapcsolódó megvalósítási helyszínt, beruházási elemet is tartalmazhat.
- 4) A projekt keretében fejlesztéssel (beleértve: új építés, felújítás, korszerűsítés stb.) érintett közutak esetében szükséges figyelembe venni az alábbi műszaki előírásokban szereplő, **aszfaltburkolatra vonatkozó minimum elvárásokat**:
 - e-UT 06.03.21. Útpályaszerkezeti aszfaltburkolatok rétegeinek követelményei
 - e-UT 05.02.11. Útpályaszerkezeti aszfaltburkolatok keverékeinek követelményei

- 5) **A Felhívás 3.4.1.1. fejezetének IV. D) főtevékenységhez kapcsolódó megalapozó dokumentumokat (pl.: nyilatkozatok, megvalósíthatósági tanulmány, költség-haszon elemzés stb., kivéve: kerékpárforgalmi hálózati terv) és műszaki terveket a Támogatási szerződés hatályba lépését követő 12 hónapon belül szükséges elkészíteni és benyújtani a Támogató részére.**

A megalapozó dokumentumokat, a műszaki terveket, az engedélyes szintű terveket és tételes tervezői költségvetést az engedélyezési eljárás megkezdése előtt kerékpárosbarát fejlesztés esetén véleményeztetni szükséges az ITM KRKF által szervezett Tervsúrível.

A támogató és a tervsúri javaslatai figyelembevételével történhet meg a megalapozó dokumentumok és a műszaki tervek véglegesítése.

Önállóan támogatható tevékenységekre vonatkozó további elvárások:

1) Kerékpárosbarát fejlesztés esetében:

a) Legalább a következő eredmények egyikét szükséges elérni:

a1) Teljes település vagy településrész közlekedési úthálózatának kerékpárosbaráttá alakítása kerékpárforgalmi létesítmények kijelölésével, építésével tevékenység keretében:

Egy teljes településnek vagy szerves funkcionális egységnek (funkcionálisan kijelölhető, lakó- és forgalomvonzó területeket egyaránt magában foglaló) tekinthető településrésznek, mint beavatkozási területnek valamennyi közlekedési úthálózata a biztonságos, közvetlen és kényelmes kerékpározhatóság szempontjai szerint megvizsgálásra kerül. Ezen szempontok szerint és teljesítésükre kerékpárforgalmi hálózati terv készül, amely a beruházás eredményeként megvalósul az adott terület egészére vonatkozóan. A beruházás eredményeként a beavatkozási terület közlekedési úthálózata kerékpárosbaráttá válik, kialakul a beavatkozási terület kerékpáros alaphálózata.

a2) Kerékpárforgalmi útvonal kialakítása esetén:

1. Olyan **településeket összekötő kerékpáros útvonal** létesül, amely a települések között megszakítás nélküli, folytatólagos kerékpárforgalmi hálózatot, útvonalat alakít ki.
2. **A településközpont és lakott területen kívül elérhető lakott településrész között** kerékpáros útvonal kialakításával a településközpont és a lakott területen kívül elérhető lakott településrész(ek) között megszakítás nélküli, folytatólagos kerékpárforgalmi hálózatot, útvonalat alakít ki.
3. Az **országos közút teljes átkelési szakasza vagy annak egy funkcionális egységnek tekinthető része** (pl.: településközpont és a település szélén egy lakóterület közötti szakasz) **válik** biztonságosan, közvetlenül, kényelmesen **kerékpározhatóvá**, és a kapcsolódó kisebb forgalmú keresztutcákon, utakon, mellékutcákon is a szükséges kerékpárosbarát beavatkozások megvalósításra kerülnek a kerékpárforgalmi hálózati terv alapján. A projekt eredményeként egy működő teljes települési vagy településrészi kerékpárforgalmi alaphálózat jön létre, a település vagy a funkcionális településrész kerékpárosbaráttá válik.
4. **A lakott területen kívül elhelyezkedő munkahelyek és a település belterülete között** kényelmes, akadálymentes és biztonságos kerékpáros útvonal kiépítése történik meg.

- b) **Kerékpárosbarát fejlesztés esetén a támogatási kérelemhez csatolni kell olyan térképi átnézeti rajzot vagy nyomvonaltervet**, amelyen ábrázolásra kerül jól látható és beazonosítható módon:
- b1) a kijelölt kerékpárosbarát település vagy településrész területe; vagy
 - b2) a településeket összekötő hálózat nyomvonala a várható belterületi bekötési pontokkal; vagy
 - b3) a lakott területen kívül elhelyezkedő településrész vagy munkahelyek lakott területbe történő kerékpárosbarát bekötésének az útvonala.
- c) **Kerékpárforgalmi hálózati tervre vonatkozó elvárások:**
- c1) Kerékpárosbarát fejlesztés esetén a Felhívás 9. sz. mellékletben foglalt sablon alapján **kerékpárforgalmi hálózati tervet** (a továbbiakban: KHT) **kell készíteni a beavatkozási területre vonatkozóan a Támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 6 hónapon belül.**
 - c2) Meglévő KHT esetén az abban foglaltakhoz illeszkednie kell a tervezett fejlesztésnek. Támogatható meglévő KHT aktualizálása – szintén a Támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 6 hónapon belül –, amennyiben a tervezett fejlesztést a KHT nem tartalmazza. Meglévő vagy aktualizált KHT esetén a sablontól el lehet térni.
 - c3) Az **elkészített/felülvizsgált KHT-t**, annak véglegesítése előtt az ITM KRKF által szervezett **Tervzsűrivel véleményeztetni szükséges** (a Támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 6 hónapon belül).
 - c4) A Tervzsűri javaslatainak figyelembevételével történhet meg a KHT véglegesítése, amit a Támogató részére be kell nyújtani, és a Támogató által elfogadott KHT alapján kerülhet sor a műszaki tervek elkészítésére.
 - c5) A kerékpárforgalmi hálózati tervhez civil szervezet (melynek alapító okiratában kerékpáros közlekedés szerepel) szakmai értékelését szükséges csatolni. Ha a településen nincs olyan civil szervezet, amelynek alapító okiratában a kerékpáros közlekedés szerepel, más települési civil szervezet is elfogadható. A civil szervezet szakmai értékelését a KHT-val együtt meg kell küldeni a Tervzsűrinek,
 - c6) A KHT-nak fel kell tárnia a kerékpáros közlekedés legfontosabb akadályozó tényezőit, és iránymutatást kell adnia a szükséges beavatkozások végrehajtásához, ezáltal:
 - a tervezők számára támpontokat, irányelveket, ötleteket, javaslatokat ad a később elkészítendő műszaki tervekhez;
 - a település politikai vezetése számára szakmailag megalapozott anyagot ad a körültekintő és célirányos döntések meghozatalához.
 A KHT megvalósításával:
 - **biztonságosan** (a vonatkozó e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Útügyi Műszaki Előírásnak és különösen az irányhelyesség elvének megfelelően);
 - **kényelmesen** (pl.: süllyesztett szegélyekkel, minimális létesítményváltással, lehetőség szerint elsőbbséggel, minimális szintkülönbséggel, forgalmi előnyben részesítéssel, megfelelő burkolaton vezetve stb.);
 - **közvetlenül** (kitérőmentesen, a célállomások között a gépjármű közlekedéshez képest azonos vagy rövidebb távolságon)
 kerékpározhatóvá, azaz kerékpárosbaráttá válik a beavatkozási terület valamennyi közlekedési útvonala.
 - c7) A kerékpárforgalmi hálózati terv, valamint a részletes műszaki tervek elkészítéséhez az alábbi dokumentumok, honlapok segítséget nyújthatnak:
 - Kerékpározás útjai II.: <https://docplayer.hu/762429-A-kerekpározas-utjai-ii.html>
 - Kerékpárosbarát tervezés és promóció:
 - <https://docplayer.hu/2984591-Kerekparosbarat-tervezes-es-promocio.html>
 - Budapesti Községi kerékpáros közlekedési rendszer bevezetéséhez szükséges infrastruktúra, Intézkedési javaslatok (Kerékpárforgalmi Hálózati Terv példa): http://molbubi.bkk.hu/docs/TIT_KGY.pdf;
 - Kerékpáros közösségi közlekedési rendszer kialakítása Budapesten, II. fázisú Megvalósíthatósági tanulmány és költség-haszon elemzés: http://molbubi.bkk.hu/docs/KKKR_MT2.pdf;
 - Országos kerékpáros forgalomszámlálás 2019:

<https://www.dropbox.com/sh/yznv1g4jdan8sd4/AADAaEib0QrgLDfIEf8W8YTDa?dl=0>

- Automata forgalomszámláló berendezések online elérhető adatai:
<https://veloclass.hu/hu/map>
- Beavatkozási hierarchia:
<https://kerekparosklub.hu/szakmanak/kozlekedes/utvonalak-kerekparosbarattatetelenek-eszkozei-0>
- Kerékpártárolók paraméterkönyve:
https://kerekparosklub.hu/sites/default/files/BR_MK.pdf
- Bejárható Magyarország Arculati Kézikönyv
<https://www.dropbox.com/sh/sdir7if0nk9wo32/AACiGLO2QR5IDWK2AYOMHq4oa?dl=0>

d) A kerékpárforgalmi hálózati terv részeként a következők tervezése, elkészítése, és figyelembevétele szükséges:

- d1) Meg kell vizsgálni és térképen kell ábrázolni a beavatkozás területét és azon belül a települési célállomások és forgalomgeneráló létesítmények, főbb kibocsátó (lakó)területek elhelyezkedését. A térképes ábrázolásnak jól láthatónak, megfelelő minőségűnek kell lennie, hogy egyértelműen beazonosítható legyen a beavatkozási terület.
- d2) A település közútjain fel kell mérni a gépjárműforgalom nagyságát, a baleseti gócpontokat, és a kerékpáros közlekedést akadályozó tényezőket. A felmérést és a forgalmi, baleseti adatokat térképen szükséges ábrázolni. Ennek keretében vizsgálni szükséges:
- a. a település közútjainak forgalomnagyságát (forgalom mértéke, megengedett és átlagos sebessége, nehézsúlyú gépjármű-arány);
 - b. a közúti csomópontok kerékpározhatóságát, az elválasztó létesítmények (vasút, autópálya, vízfolyás) keresztezéseit, szükséges átalakítását;
 - c. a hálózat folytonossági hiányait, a kerékpárosokra vonatkozó behajtási (egyirányú utcák, melyek közül valamennyi beavatkozási területre esőt meg kell nyitni ellenirányban, ha az útügyi műszaki előírás alapján arra lehetőség nyílik) és kanyarodási tilalmakat, ezek kezelését;
 - d. a települési parkolási rend és a kerékpáros közlekedés viszonyát;
 - e. a települési sebességkorlátozás és forgalomcsillapítás közeli és távlati lehetőségeit.
- d3) A kerékpáros és a gyalogos forgalom közös vagy szétválasztott vezetésének a vizsgálatát el kell végezni, a gyalogos és kerékpáros forgalom szétválasztásának a vizsgálatához a gyalogos forgalom nagyságát is fel kell mérni, különösen ott, ahol
- a. a kerékpárforgalmi létesítmény közüttől való elválasztása indokolt, vagy
 - b. a kerékpárosok gyalogos, vagy gyalogos és kerékpáros övezeten kerülnek átvezetésre.
- d4) A célállomások környezetében meg kell vizsgálni a biztonságos hosszú és rövid távú kerékpártárolás és kerékpárparkolás lehetőségeit, és a kapacitásigényeknek megfelelő kerékpár-parkolási és -tárolási tervet kell készíteni. Fel kell mérni az útügyi műszaki előírásnak nem megfelelő kerékpártámaszok és parkolók körét is. **Kerékpárosbarát fejlesztés esetén kötelező az útügyi műszaki előírásnak megfelelő kerékpártámaszok/kerékpárparkolók/egyéb kiegészítők beszerzése és elhelyezése legalább a fejlesztéssel érintett nyomvonal(ak)on**, ha:
- azt a feltárt kapacitás igények indokolják, vagy
 - a fejlesztéssel érintett területen az útügyi műszaki előírásnak nem megfelelő kerékpártámaszok/kerékpárparkolók kerültek felmérésre.
- d5) Meg kell vizsgálni a kerékpárforgalmi hálózat és a közösségi közlekedés állomásainak, átszállópontjainak és főbb megállóinak a kapcsolatát, a kerékpárszállítás lehetőségeit, javaslatot kell megfogalmazni a kombinált utazási lehetőségek és utazási láncok kialakítására (kerékpárszállítás, B+R stb.) vonatkozóan.
- d6) Megvizsgálható a kerékpáros közösségi közlekedési rendszer (közbringa) kialakíthatósága, lehetséges tartalma és beruházási költségigénye, alternatívái.
- d7) Kerékpárforgalmi hálózati javaslatot kell készíteni a kialakítható, kijelölhető és/vagy korszerűsíthető, valamint a meglévő kerékpárforgalmi létesítménytípusok hálózatba

szervezésével a beavatkozási területre vonatkozóan, amit térképen szükséges ábrázolni a jelenlegi és a tervezett kívánatos helyzet - a meglévő és a tervezett hálózati elemek, létesítménytípusok, és a célállomási fejlesztések (tárolók, parkolók, rekeszek) - jelzésével együtt. A térképes ábrázolásnak jól láthatónak, megfelelő minőségűnek kell lennie, hogy egyértelműen beazonosítható legyen a beavatkozási terület.

- d8) A tervezett fejlesztésekre vonatkozóan több lépcsős intézkedési tervet szükséges kialakítani a beruházási költségek ütemenkénti becslésével, és az alternatív megoldások bemutatásával. Már a projekt részeként tervezett és megvalósuló első ütemnek biztosítani kell, hogy a kijelölt terület valamennyi útvonala kerékpárosbaráttá váljon, a későbbi ütemekben jelentősebb forgalomszervezési- vagy átalakítási, forgalomcsillapítási, vagy költségesebb távlati megoldások tervezése javasolt.
- d9) Településeket vagy településközpontot és lakott területen kívül elérhető településrész(ek)e)t összekötő kerékpáros útvonal esetén a hálózati tervet minimálisan a külterületi (és lakott területen kívüli) útvonalra és a külterületi útvonal településközpontba való bevezetésére szükséges elkészíteni. Ilyen beruházásnál feltétel, hogy a települések belterületén a létesítmény a célállomások irányába akadálymentesen és biztonságosan továbbvezetésre kerüljön, a továbbvezetés módját a hálózati tervben jelezni kell, és szükséges a beruházás részeként megtervezni és megvalósítani azt. A kerékpárosok akadálymentes és biztonságos fel- és lehajtását az önálló kerékpárforgalmi létesítmény(ek)re a létesítmények elején, végén, mindkét forgalmi irányból, és minden más releváns ponton (pl.: útcsatlakozásoknál,) ki kell alakítani. Lakott területen kívüli szakasz(ok) építése esetén az UME gépjármű és kerékpáros forgalom elválasztására vonatkozó előírásaitól el lehet térni, és 1000 E/nap/két irány vagy nagyobb átlagos napi forgalmú közút mentén már elválasztott létesítmény kiépítése tervezhető a jelentős (kerékpáros és gépjárműforgalom közötti) sebességkülönbségre és a közvilágítás hiánya miatti korlátozott látási viszonyokra tekintettel. Rövid, összekötő szakasz esetében indoklással 1000 E/nap ÁNF értéket el nem érő útvonal mentén is létesíthető elválasztott létesítmény.
- d10) Lakott területen belül 2000 E/nap (egységjármű/nap) átlagos napi forgalmat el nem érő forgalmú útszakasszal párhuzamosan gépjárműforgalomtól elválasztott kerékpárforgalmi létesítmény építése nem támogatható. Gépjárműforgalomtól elválasztott kerékpárút építését a gépjármű és a kerékpáros forgalom nagyságának a bemutatásával szükséges igazolni, az e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Útügyi Műszaki Előírás 3. A létesítmények típusának kiválasztásának fejezete szerint.
- d11) Egyoldali kerékpárút vagy gyalog- és kerékpárút tervezése esetén be kell mutatni, hogy miért nem valósítható meg az irányhelyes kerékpáros közlekedés kialakítása a közút területén. Amennyiben az egyoldali vezetés nem váltható ki irányhelyes vezetéssel, a lehető legkevesebb számú oldalváltással és/vagy létesítménytípus-váltással kell a létesítményt megtervezni a baleseti gócpontok (ahol a kétirányú kerékpáros forgalom a közutat kénytelen keresztezni és fokozott balesetveszély alakul ki) minimalizálása érdekében. A lehető legtöbb ponton biztosítani kell a szemközti oldalon található forgalomvonzó létesítmények elérését, lehetőség szerint a közúton kerékpárforgalmi létesítményt is javasolt kijelölni a gyorsabb és szabályos közlekedés biztosítása érdekében.
- d12) Belterületen, 200 méternél sűrűbb útcsatlakozások és útkereszteződések esetén kizárólag különösen indokolt esetben pl.: 50 km/h-nál nagyobb megengedett közúti sebességhatár, jelentős tehergépjármű-forgalom, egyoldali beépítettség, meglévő hálózati elemek közötti azonos létesítménytípussal tervezett összeköttetése esetén támogatható az egyoldali elválasztott létesítmény kiépítése.
- d13) Gépjárműforgalomtól elválasztott önálló kerékpárforgalmi létesítmény kialakításakor be kell mutatni, és biztosítani kell (azaz szükség szerint ki kell építeni) a gyalogos forgalom azonos oldali elválasztott levezetését.
- d14) Lakott területen elválasztás nélküli gyalog- és kerékpárút csak kivételesen (pl.: keresztmetszeti kötöttségek, helyhiány vagy egyéb feloldhatatlan akadály esetén) támogatható.
- d15) Belterületen, gépjárműforgalomtól elválasztott kerékpárforgalmi létesítmény létesítésekor (törekedni kell az irányhelyes kialakításra!) be kell mutatni, és biztosítani

kell, hogy a beavatkozás után a kerékpáros közlekedés nem lesz rosszabb a kiinduló állapotnál:

- a. minden irányba biztosított a kerékpáros kapcsolatot, a kerékpáros forgalom továbbvezetése;
- b. nem létesülnek kerékpárosok számára két irányban nem járható egyirányú utcák stb.).

Elválasztott kerékpárforgalmi létesítmény tervezési szakaszával párhuzamosan meg kell vizsgálni a közúton való kijelölés lehetőségét is, és amennyiben az gyorsabb és az irányhelyes kerékpáros közlekedés feltételeit megteremti, javítja, megtartja (pl. a kerékpárral gyorsabban és magabiztosabban a közlekedők részére), úgy a kijelölt létesítményt is javasolt párhuzamos létesítményként kialakítani, ebben az esetben a kijelölt és az épített létesítmény hossza külön-külön számolandó az indikátorvállalás keretében.

d16) Közúttól elválasztott kerékpárforgalmi létesítmény kialakítása esetén baleseti elemzést szükséges készíteni a szükséges forgalomtechnikai beavatkozások tervezéséhez és megvalósításához.

e) Műszaki tervekhez vonatkozó feltételek:

- e1) A kerékpárforgalmi létesítmények geometriai tervezését az e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Útügyi Műszaki Előírás szerint kell elvégezni. A szűkületi szakasz csak akkor alkalmazható, ha gazdaságosan nem, vagy csak aránytalanul nagy költségráfordítással lehetne kialakítani az előírt keresztmetszeti szélességet. A szűkületi szakasz legfeljebb 50 m hosszú lehet.
- e2) A kiépítésre kerülő kerékpárforgalmi létesítmények felületének egyenletesnek, hullámmentesnek, csúszásmentesnek és döccenőmentesnek kell lennie, emellett biztosítani kell a megfelelő vízelvezetést, mind a burkolat felületéről, mind a pályaszerkezet alsó rétegeiből.
 - a. Pályaszerkezetet és útburkolatot a vonatkozó útügyi műszaki előírások szerint kell tervezni, különös tekintettel arra, hogy az **aszfaltburkolat vastagsága legalább 60-80 mm legyen, amely két aszfalt rétegből álljon**. Árvízvédelmi töltésen vezetett létesítmény, vagy vegyes forgalmú mezőgazdasági út burkolata ezt meghaladó is lehet. Aszfalt burkolatú kerékpárút esetén rugalmas pályaszerkezet tervezendő.
 - b. Térkő burkolat kiépítése kizárólag indokolt esetben, örökségvédelmi hivatal előírása alapján (műemléki környezetben, vagy műemléki jellegű területen) történhet. Térkő burkolat kiépítése kizárólag hézagmentesen illeszkedő térkő típus alkalmazásával történhet. **Nem hézagmentes térkő gyalogos-burkolat kialakításakor a kerékpáros közlekedés útvonalat hézagmentesen illeszkedő térkő típussal vagy aszfaltburkolattal szükséges kiépíteni**⁸. A térkő burkolatú útpálya nem lecsapott élű, zökkenőmentes, minél nagyobb méretű elemekből készüljön. Minimális vastagsága 60 mm, kapubejáróknál 80 mm legyen. A térkő burkolatok alaprétege hidraulikus kell, hogy legyen, attól eltérni csak különleges indoklással lehet. A térkő burkolat széleit szegéllyel vagy szegélyelemekkel kell lezárni.
 - c. Az egyenletes, jól járható útburkolat kialakítása és a fokozott balesetveszély (kikerülés) elkerülése érdekében azokat a hossz irányú burkolati jeleket, amelyeken a kerékpárosok áthaladnak (pl.: kerékpáros nyom, kerékpáros piktogram burkolati jeleket) tartós útburkolati anyag helyett - szükség szerint két rétegben felvitt - oldószeres festékkel szükséges felfesteni. Egyéb jelek készíthetők tartós jelekből (pl.: útszéljelző vonal).
- e3) Mezőgazdasági vagy erdészeti út kerékpáros útvonalként történő kijelölése esetén stabilizált útburkolat kialakítása is lehetséges. Ez esetben elvárás, hogy egész évben használhatónak kell lennie (mezőgazdasági, erdészeti gépek ne tehessék tönkre).

⁸ Térkő burkolatú felületen kialakított döccenőmentes kerékpáros útvonalra példák, 1) Koppenhága:

https://www.google.com/maps/@55.670723,12.561813,3a,75y,17.28h,66.19t/data=!3m4!1e1!3m2!1sobKIB7Ls_vJTnCW2vTlh3w!2e0 2) Prága:

<https://www.google.com/maps/place/Pr%C3%A1ga,+Csehország/@50.074325,14.413613,3a,75y,215.13h,66.97t/data=!3m4!1e1!3m2!1sVdhgtLVKvWAQgn1mDmSg!2e0!4m2!3m1!1s0x470b939c0970798b:0x400af0f66164090>

- e4) A kerékpárforgalmi létesítményre történő jogosulatlan ráhajtás és parkolás megakadályozása érdekében szükség szerint fényvisszaverő jelzéssel ellátott nyitható behajtásgátló, parkolásgátló oszlopokat, oszlopsort (pollereket), vagy kerékpárosbarát sorompót stb. szükséges telepíteni. A parkolásgátló elemek telepítésekor szabadon kell tartani a kerékpáros haladó sávjához tartozó úrszelvényeket.
- e5) A kerékpáros közlekedésre szolgáló útfelület az útpályához közelebbi oldalon, míg a gyalogjárda lehetőleg a telek bejáratok felőli oldalon helyezkedjen el. Buszmegállónál a fordított elrendezés is megengedhető, ha ez a biztonságosabb vagy kedvezőbb megoldás. Buszmegállónál különösen figyelni kell a gyalogos kapcsolat megoldására. Az egyes felületeket lehetőleg fizikai elválasztással és megfelelő burkolati jelekkel kell ellátni.
- e6) A Bejárható Magyarország Arculatnak megfelelő tájékoztató és útbaigazító táblák szükségesek minden útirányból. A zöld tájékoztató és útbaigazító táblák megtervezése szükséges a jellegzetes közúti csomópontokban az e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Útügyi Műszaki Előírás 8.4. pontja szerint (különösen fontos a szakasz elején és végén, illetve a keresztező utaknál a továbbhaladási irány jelzésére, illetve a közúton haladóknak, hogy hogyan találjanak rá a kerékpárútra). Továbbá a települési kiemelt úti célok és környező települések elérhetőségét, távolságát célszerű szabványos táblákkal jelölni. A kerékpáros útirányjelző táblák megtervezését a település egészére vonatkozóan javasolt - a településen belüli más idegenforgalmi és tájékoztató útirányjelző táblarendszerrel és az EuroVelo kitáblázással összhangban - megtervezni és elvégezni.
- e7) Az elválasztott létesítmények esetén az azon haladó kerékpárosok elsőbbségét az egyéb járművekkel szemben, valamint a megbízható összelátást megfelelő kialakítással kell biztosítani. A kerékpárút csomóponti átvezetését javasoljuk az útpályához közel húzva kialakítani, szintbeli kiemeléssel és az elsőbbségadásra való megfelelő figyelemfelkeltéssel.
- e8) Az épített kerékpárforgalmi létesítmények helyrajzi számain telepítendő növényfajok esetében figyelembe kell venni a „Kerékpárforgalmi létesítmények mellé telepíteni javasolt és nem javasolt növények” c. mellékletben foglalt ajánlásokat.
- e9) Műtárgy – híd, aluljáró, támfal, zárt csapadékvíz-csatorna stb. – építésekor az alternatív műszaki megoldások és költségek bemutatása szükséges (a vonatkozó ÚME-k betartása mellett) arról, hogy a műtárgy létesítése nélkül nem, vagy csak indokolatlanul magas költségekkel lehetne megvalósítani a tervezett kerékpáros útvonalat. Lakott területen kívül a kerékpárút országos közútra vezetése vízfolyások keresztezésénél nem elfogadható.
- e10) A fenntartás során meg kell előzni a „Jelentős hiányosságok kerékpárforgalmi létesítmény fenntartása során” c. segédletben felsorolt hiányosságok előfordulását.
- e11) Kizárólag az e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Útügyi Műszaki Előírásnak megfelelően, az útügyi műszaki előírás szerint indokolt kerékpárforgalmi létesítmény kialakítása támogatható.
- e12) Kerékpárosbarát fejlesztés esetén a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről szóló 176/2011. (VIII. 31.) Korm. rendelet szerint közúti biztonsági audit elvégzése is szükséges, amely ajánlásait és megállapításait figyelembe kell venni a tervek elkészítésekor.
- e13) A beruházás megvalósítását követően a projekt záró szakmai beszámolójához csatolni szükséges a Kerékpárút Nyilvántartó Rendszer (KeNyi) feltöltéséről szóló Magyar Közút NZRt. igazolást. Az adatszolgáltatás összeállításához és benyújtásához szükséges információk a www.kenyi.hu Magyar Közút NZRt. által üzemeltetett honlapról tölthető le. Az adatszolgáltatás szükségességét 2016. november 17-e óta Kormány rendelet írja elő (337/2016. (XI. 17.) Korm. rendelet a kerékpárutakkal összefüggő egyes műszaki adatok nyilvántartásáról).

2) Forgalomcsillapítás, közlekedésbiztonság, akadálymentesítés:

⁹ Kivéve az un. kopenhágai típusú kerékpársáv esetén.

- a) Közlekedésbiztonsági beruházás esetén a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről szóló 176/2011. (VIII. 31.) Korm. rendelet szerint közúti biztonsági audit elvégzése is szükséges, amely ajánlásait és megállapításait figyelembe kell venni a tervek elkészítésekor.
- b) Forgalomcsillapítási tevékenység tervezésekor meg kell határozni a forgalomcsillapításra kerülő területet, és be kell mutatni, hogy a forgalomcsillapítás eszközeivel (kiváltással vagy a meglévő szakasz forgalomtechnikai, építési forgalomcsillapításával, vagy egyéb eszközökkel) milyen sebesség-, illetve az átmenő forgalom mértékének a csökkentése érhető el a fenntartható települési közlekedés érdekében.
- c) A tevékenységeket a fenntartható (közösségi, kerékpáros, gyalogos) közlekedési módok előnyben részesítésével kell tervezni és megvalósítani.
- d) Amennyiben a közlekedésbiztonsági vagy forgalomcsillapítási tevékenység a települési kerékpárforgalmi hálózatot vagy a települési kerékpáros közlekedés útvonalát is érinti, a kerékpáros közlekedés biztonságos levezetését a település kerékpárforgalmi hálózati tervével összhangban szükséges tervezni és megvalósítani. Ebben az esetben javasolt a Felhívás 3.1.1. D) l. a) tevékenység településrészre vonatkozó megvalósítása.
- e) Kialakításra kerülő sebességlassító eszköznek (pl.: küszöbnek vagy „fekvőrendőrnek”) olyan kialakításúnak kell lennie, hogy az a területre érvényes sebességkorlátozást betartva jól járható és látható legyen. A sebességcsökkentő elemeknek legalább a megállási időtávolságból történő felismerhetőségéről mindig gondoskodni kell (pl.: anyagának színezésével, tartós burkolati jellel, burkolatra rögzített fényvisszaverő eszközzel, vagy zöldterületi eszköz alkalmazásával). A sebességlassító eszközöket kizárólag az e-ÚT 03.07.13 Tervezési útmutató a közutakon alkalmazható sebességcsökkentő eszközökről című műszaki előírás alapján lehet kiépíteni. A sebességlassító eszköznek kerékpárosbarátnak kell lennie.
- f) A tevékenység keretében támogatható parkolási rendszer infrastrukturális és informatikai korszerűsítése, fejlesztése esetén be kell mutatni, hogy a parkolási rendszer korszerűsítése, illetve a kapcsolódó szabályozási intézkedések hogyan járulnak hozzá a fenntartható közlekedési módok előnyben részesítéséhez, valamint a belső városi, települési területek gépjárműforgalomtól való mentesítéséhez, forgalomcsillapításához. Kizárólag olyan beruházás támogatható, ahol ezen feltételek teljesülnek, a beruházást követően kimutatható forgalomcsillapítás valósul meg.
- g) Fenntartható városi mobilitási tervet a felhívás „Fenntartható városi mobilitási tervek kidolgozása és végrehajtása” c. útmutatója alapján és a Felhívás „Tájékoztató a Fenntartható Városi Mobilitási Terv (SUMP) készítéséről” mellékletének felépítése szerint lehet elkészíteni. Amennyiben a projekt kizárólag SUMP elkészítésére irányul, kizárólag a releváns feltételek teljesítése szükséges.

3) Közúti közösségi közlekedés:

- a) Intermodális csomópont kialakítására, fejlesztésére vonatkozó speciális feltételek:
 - a1) Minimálisan 2 közlekedési mód (legalább a busz-kötőpályás) közötti átszállási kapcsolatot szükséges kialakítani vagy fejleszteni a módváltási lehetőségek erősítése érdekében.
 - a2) Különös figyelmet kell fordítani a közlekedésbiztonság fejlesztésére.
 - a3) Kerékpártárolási lehetőséget kell kialakítani, szükség szerint kerékpár szállítására alkalmas liftet, vagy rámpát is ki kell építeni az átszállás elősegítésére.
 - a4) A beruházás tárgya a közforgalmú, illetve a közforgalmat kiszolgáló infrastrukturális elemek fejlesztése lehet.
- b) A projekt tervezése és megvalósítása során figyelembe kell venni, és a tervezés során érvényesíteni kell a „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez – komplex akadálymentesítés” c. mellékletben megfogalmazottakat. Külön figyelemmel kell lenni és be kell mutatni a beruházás keretében (a projekt adatlapon vagy a megvalósíthatósági tanulmányban):
 - Az utastájékoztatói rendszerek infokommunikációs akadálymentesítését.
 - Az építések akadálymentesítését.
- c) Amennyiben a közszolgáltatás veszteségfinanszírozási igénye a közszolgáltatás – 2012. évi XLI. törvényben foglalt – megrendelőjének nyilatkozata alapján várhatóan megnövekszik (pl.: új viszonylat indítása esetén a helyi vagy helyközi megrendelőnek többletfinanszírozási kötelezettsége keletkezik), akkor annak a finanszírozását a támogatást igénylő, vagy

amennyiben a támogatást igénylő nem jogosult a nyilatkozat tételére, abban az esetben a nyilatkozattételre jogosult szándéknyilatkozatban vállalja.

- d) Autóbuszöblök felújítása és kiépítése kizárólag megfelelő teherbírású (pl.: bazaltbeton, vagy azzal egyenértékű) burkolattal és merev pályaszerkezettel támogatható.
- e) A projektgazdának és a támogatásban részesülőnek vállalnia kell, hogy a szolgáltatási területet, a szolgáltatásokat, a menetrendet, és ha van, akkor a valós idejű járműmozgást leíró adatokat a megrendelő (szolgáltatásért felelős testület), illetve az annak képviselőjében eljáró szervezet-cég, valamint a közlekedési szaktárca megbízásából eljáró és az országos valós idejű forgalmi adatokat gyűjtő/kezelő (SIRI) központot üzemeltető szervezet, valamint olyan harmadik fél részére, aki ingyenes utastájékoztatói szolgáltatást biztosít az adatok felhasználásával, felé megosztja és átadja.
- f) Forgalomirányítási és utastájékoztatói rendszerek fejlesztése esetén:
 - f1) szükséges a Közlekedéstudományi Intézet előzetes szakmai jóváhagyásának beszerzése a tevékenység megvalósításához. A KTI előzetes jóváhagyását a releváns projektelőkészítési mérföldkőhöz szükséges benyújtani.
 - f2) biztosítani kell a területileg érintett szolgáltatók és megrendelők forgalomirányítási és utastájékoztatói rendszereihez való kapcsolódás lehetőségét, a rendszerek közötti átjárhatóságot.
- g) A projekthez együttműködési nyilatkozatot szükséges csatolni a projekt megvalósítására vonatkozóan olyan civil szervezettől, amely alapító okiratában közösségi közlekedéssel vagy fenntartható fejlődés szerepel. Az együttműködés keretében minimum a projekt koncepcióját és a későbbiek során a projekt műszaki terveit szükséges a civil szervezettel egyeztetni, véleményeztetni. A civil szervezet véleményét a vonatkozó mérföldkövek részeként szükséges benyújtani.
- h) A projekthez együttműködési nyilatkozatot szükséges csatolni a projekt megvalósítására vonatkozóan olyan civil szervezettől (pl: Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány, Fogyatékos Emberek Szervezeteinek Tanácsa, Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítők Országos Szövetsége stb.), amelynek alapító okiratában a fogyatékos személyek érdekeinek a képviselője szerepel. Az együttműködés keretében minimum a projekt koncepcióját és a későbbiek során a projekt műszaki terveit szükséges a civil szervezettel egyeztetni, véleményeztetni. A civil szervezet véleményét a vonatkozó mérföldkövek részeként szükséges benyújtani.
- i) Az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló 20/1984. (XII. 21.) KM rendelet 2. § (8) bekezdése a tömegközlekedési szolgáltató kötelezettségévé és feladatává teszi a tájékoztató tábla megállóhelyi elhelyezését a közútkezelő hozzájárulásával - amely értelmezhető elektronikus és nem elektronikus utastájékoztató táblára egyaránt -, ezért amennyiben az elvi vagy végleges közútkezelői hozzájárulás bemutatásra kerül a projekt megvalósítási és fenntartási időszakára vonatkozóan, úgy az utastájékoztató tábla elhelyezése a terület tulajdonviszonyaitól függetlenül biztosítottá válik.
- j) Táblakihelyezésre vonatkozó közútkezelői hozzájárulás bemutatásával a tájékoztató táblák helyszíneinek a tulajdonviszonyai rendezettnek minősülnek, a további tulajdonosi hozzájárulás(ok) bemutatása nem szükséges. Amennyiben a táblakihelyezésen kívül építés is megvalósításra kerül az érintett helyszínen, vagy a táblakihelyezés építési engedélyköteles, úgy a terület tulajdonosának a hozzájárulását továbbra is szükséges megszerezni.
- k) Elkülönített közösségi közlekedési folyosó (buszsáv) létesítése esetén, amennyiben az nem kerül megnyitásra a kerékpárosok számára, be kell mutatni, hogy milyen módon biztosított a fejlesztést követően az akadályoztatásmentes és biztonságos kerékpáros közlekedés, hogyan kerül el a támogatást igénylő a kerékpáros közlekedés feltételeinek a romlását. Ahol a kerékpáros forgalom a buszsáv és a forgalom közé szorulna, ott nem engedélyezhető buszsáv kijelölése.
- l) Interoperabilis elektronikus jegyrendszer kialakítására, fejlesztésére vonatkozó speciális feltételek, a projekt feltételeknek való megfelelést a megvalósíthatósági tanulmányban szükséges bemutatni:
 - Elektronikus jegyrendszer kialakítására vagy fejlesztésére kizárólag a helyi közösségi közlekedés részeként nyílik lehetőség.
 - A beruházást a fenntarthatóság figyelembe vételével kell mind a jegyrendszer mind a közösségi közlekedés szintjén tervezni.

- Az elektronikus jegyrendszer tervezését a közlekedésért felelős miniszter által jóváhagyott Nemzeti Személyszállítási Intelligens Közlekedési Rendszerek Platform dokumentum szempontjainak figyelembe vételével kell elvégezni.
- Az elektronikus jegyrendszer tervezésénél figyelembe kell venni a 123/2014. (IV. 10.) Korm. rendelet 2.§ 16. pontja szerint megjelenő szabványokat, technológiai és műszaki előírásokat, interoperabilitási követelményeket.
- A projekt tervezése során figyelembe kell venni, hogy az elektronikus jegyrendszer nyújtotta lehetőségek kihasználása a jövőben hozzájáruljon az utazási láncok fenntartható elemeinek fejlesztéséhez.
- Az elektronikus jegyrendszer tervezésénél figyelembe kell venni, hogy a helyi és az elővárosi személyszállítási közszolgáltatások esetén biztosítani kell, hogy időalapú hozzáférést biztosító jegyrendszer is működhessen.
- Az elektronikus jegyrendszer tervezésénél figyelembe kell venni a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény vonatkozó előírásait és annak elveit, így különösen a 30 § (2) pont szerinti teljes körű megfelelést, valamint a 32. § (1) h) pontja szerinti feltételeket.

Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységekre vonatkozó elvárások:

1) Fenntartható közlekedésfejlesztés esetén kötelező kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló kampány megvalósítása:

Lehetséges szemléletformáló tevékenységek:

- a) kerékpáros kultúra emelésére hivatott népszerűsítő, oktató, ösztönző kampányok, rendezvények, biciklizés megvalósítása;
- b) információs kiadványok készítése, megváltozott forgalmi rendet és/vagy új KRESZ szabályokat ismertető kampányok lebonyolítása és kiadványok kiadása;
- c) szemléletformáló eszközök beszerzése (pl.: futóbicikli, cargo-kerékpár);
- d) Bringázz a munkába, BringaSuli/BringaAkadémia¹⁰, egyedi kerékpáros szemléletformáló kampányainak a megvalósítása (pl.: iskolások, óvodások, gépjárművezetők, kerékpárral közlekedők részére stb.);
- e) gépjárművezetők számára a kulturált együtt közlekedésre felhívó kampány(ok) megvalósítása.

A mobilitási héten való részvétel és esemény költségei is elszámolhatók, azonban ez önmagában nem elegendő tevékenység.

A szemléletformáló kampánynak nem lehet kizárólagos szemléletformáló vagy oktató része rendőrségi kampány, pl.: a Sulizsaru.

Választható, önállóan nem támogatható tevékenységekre vonatkozó elvárások:

- 1) Önkormányzati és/vagy állami utak, hidak építése, fejlesztése, felújítása, amennyiben a beruházás megvalósításával az önállóan támogatható tevékenységek fenntartható közlekedést szolgáló célja valósul meg, azaz
 - a) Irányhelyes vagy „koppenhágai típusú” megemelt kerékpársáv kiépítésével együtt teljes szélességű burkolat-felújítás, -megerősítés történik a meglévő útpálya újraosztásával, hasznosításával **(belső korlát nélkül)**, vagy
 - b) Városi, települési elkerülő-kiváltó, tehermentesítő szakasz kerül kiépítésre, fejlesztésre a belváros forgalmi rendjének a jelentős, fenntartható közlekedést szolgáló átalakítása érdekében, amennyiben a beruházással egy időben megvalósul a településen belüli jelentős forgalomcsillapító átalakítás is **(belső korlát nélkül)**; vagy
 - c) Burkolatfelújítás - szükség szerinti szélesítéssel együtt - valósul meg, ha a forgalmi viszonyok alapján az adott útszakaszon kerékpárforgalmi létesítményeket összekötő funkciót betöltő kerékpárforgalmi létesítmény/útvonal **kijelölése** szükséges, azonban a meglévő útburkolat állapota a biztonságos kerékpáros közlekedést veszélyezteti (pl.: a letördezett útszélek miatt a kerékpárosok haladása nem lehet folyamatos és akadálymentes) **(belső korlát nélkül)**; vagy
 - d) A közúti közösségi közlekedési szolgáltatás műszaki fenntarthatósága érdekében az útvonal felújítása szükséges (pl.: a meglévő járatok útvonalának a megtartásáért) **(5.7 pont szerinti belső korlátig: a projekt elszámolható összköltségének maximum 40%-ig).**

¹⁰ BringaAkadémia vagy BringaSuli kizárólag a BringaAkadémia <http://www.vuelta.hu/bringaakademia> vagy a Kézikönyv a BringaSuli iskolai kerékpáros oktatási programhoz alapján valósítható meg.

- 2) A projekt keretében burkolatfelújításra kerülő önkormányzati tulajdonú útnak legalább az alábbi közüzemi infrastruktúra kiépítettséggel kell rendelkeznie: szennyvízcsatorna, víz, gáz, vagy:
- a) nyilatkozat arról, hogy az érintett szakaszon a gázellátás alternatív energiaellátással kiváltásra került; vagy
 - b) nyilatkozat arról, hogy a fenntartási időszak végéig az útburkolatot a támogatást igénylő hozzájárulásával más személy, szervezet nem bontja meg, szennyvízcsatornázást nem végez; vagy
 - c) nyilatkozat arról, hogy a szennyvízcsatornázást úgy oldja meg, hogy az útburkolatot és alépítményeit nem bontja meg a szabályozási szélességen belül, a szennyvízcsatornázást vagy egyéb vonalas infrastruktúra kiépítését az út mellett valósítja meg (burkolt árkot és zárt csapadékvízvezetést sem érintve vele).

V. Az E) főtevékenységhez kapcsolódó feltételek, elvárások:

- a) Hulladéklerakó rekultiváció esetében a rekultivációs tervet lekésőbb az 1. mérföldkőig szükséges benyújtani.
- b) Barnamezős terület kármentesítése esetén a Felhívás 8. pont fogalomjegyzékében a „Barnamezős terület” fogalomnak való megfelelést a Projekt-előkészítő Tanulmányban szükséges bemutatni a támogatási kérelem benyújtásakor.

3.4.1.2. Esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások

A horizontális cél megvalósítása, valamint a megvalósítás eredményességének nyomon követése érdekében végzett tevékenység következtében felmerült költség elszámolható. A kiemelt célok és a környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító követelmények részletes ismertetése megtalálható az Általános Útmutató a Felhívásokhoz c. dokumentumban (<https://www.palyazat.gov.hu>).”

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak is:

- a) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartani, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- b) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projekt végrehajtása során a fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményt a 2010/48/EK tanácsi határozattal összhangban alkalmazni. A projektek végrehajtása során a fogyatékos személyeket megillető alapvető emberi jogokat – többek között akadálymentesítéssel és az ehhez kapcsolódó szabványok alkalmazásával – biztosítani kell.
- c) A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a támogatást igénylő esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.
- d) Amennyiben legalább öt éves várható élettartamú infrastruktúra megvalósítására irányul a beruházás, figyelembe kell venni a projektnek az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási potenciálját, és biztosítani kell, hogy a projekt ellenálló legyen az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal szemben! Ezért mérlegelni kell, hogy a projekt megvalósítását vagy eredményét veszélyezteti-e extrém időjárási esemény, pl. árvíz, szárazság, forróság, tűz, vagy más időjárási kockázat.
- e) A mérlegeléshez, valamint a klímakockázati értékelés elvégzéséhez a Klímakockázati útmutató nyújt segédletet, mely a következő linken érhető el: <https://www.palyazat.gov.hu/tmutat-projektek-klimakockzatnak-beclshez-s-cskkentshez>.
- f) (A 2021—2027-es programozási időszak szabályozásának megfelelően felülvizsgált Klímakockázati útmutató megjelenéséig a 2014-2020-as időszak útmutatója a hatályos segédlet,

azzal a módosítással, hogy az útmutató 1. táblázatában szereplő 1. kérdés esetében „15 év” helyett 5 évre irányulóan szükséges a választ megadni.)

- g) A Klímakockázati útmutató alapján elvégzett értékelés eredményeképp a támogatási kérelemben nyilatkozni kell, ha a projektnek nincs előre látható klímakockázata, vagy el kell készíteni a beruházás részletes klímakockázati elemzését beleértve a lehetséges adaptációs intézkedéseket értékelését és integrálását. Az klímakockázati elemzést csatolni kell a támogatási kérelemhez, és figyelembe kell venni a költség-haszon elemzés és a megvalósíthatósági tanulmány készítésekor. Az elemzés által javasolt intézkedések megvalósulását, az intézkedések megvalósításával elért eredményeket nyomon kell követni, és az intézkedések eredményességéről a projekt előrehaladásáról és zárásáról szóló beszámolóokban be kell mutatni.
- h) Amennyiben a beruházás a *környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet* hatálya alá esik, úgy a támogatási kérelemben, elegendő arról nyilatkozni, hogy a beruházás éghajlatváltozással összefüggő, éghajlatvédelmi szempontok szerinti vizsgálata a rendelet vonatkozó előírásainak megfelelően történik/történt, és hogy az elvégzett vizsgálatot és annak eredményét a beruházás megvalósíthatósági tanulmánya vonatkozó fejezete részletezi, beleértve a kockázatelemzést, valamint a meghatározott alkalmazkodási intézkedések bemutatását.

3.4.1.3. Az Alapjogi Charta érvényesítése

Az Alapjogi Charta felsorolja azokat az alapvető jogokat, amelyeket az Európai Uniónak és a tagállamoknak az uniós jogszabályok végrehajtása során tiszteletben kell tartaniuk. Az Alapjogi Charta megtalálható a <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:C2012/326/02&from=HU> és a palyazat.gov.hu oldalon is.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert legfontosabb jogok, szabadságok és elvek érvényesítését a projektek tervezése és végrehajtása során is biztosítani kell. Ezért kérjük a projekt tervezése és végrehajtása során fokozott figyelmet fordítson Alapjogi Chartában rögzített alapjogok érvényesítésére, bizonyosodjon meg arról, hogy tervezett projektében az alapjogok nem sérülnek, azok érvényesítése biztosított.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a 2021-2027 programozási időszak elindításával összefüggő egyes intézkedésekről szóló ... Korm. rendelet rendelkezései alapján, ha az Alapjogi Chartában szereplő jogok és alapelvek valamelyike a támogatott projektek végrehajtása során sérülne, a hazai intézményrendszer gondoskodni fog az erre irányuló panasz benyújtásának lehetőségéről és a panasz kivizsgálásáról. Az Alapjogi Charta alapelveiről, a panasz benyújtásának lehetőségéről részletes információkat az Általános Útmutató a Felhívásokhoz c. dokumentum tartalmaz.

3.4.1.4. Egyéb elvárások

Azon **300 millió Ft-ot meghaladó összes elszámolható összköltségű projektek esetében, amelyek befejezésüket követően nettó bevételt termelnek költség-haszon elemzést szükséges készíteni.** A „nettó bevétel” a művelet keretében kínált árukért vagy szolgáltatásokért közvetlenül a felhasználók által fizetett pénzeszköz-beáramlást jelenti, például az infrastruktúra használatáért közvetlenül a felhasználókat terhelő díjakat, a föld vagy az épületek eladásából vagy bérbeadásából származó bevételeket vagy a szolgáltatásokért kapott ellentételezést a működési költségek és az adott időszakban a rövid élettartamú felszerelések cseréjére fordított költségek levonásával. A művelet következtében megvalósuló működési költség-megtakarításokat úgy kell kezelni, mint a nettó bevételeket, kivéve, ha ezeket a működtetésre irányuló támogatások ugyanilyen mértékű csökkentése ellentételezi.

A 300 millió Ft teljes elszámolható költség alatti projektek esetén nem kötelező a költség-haszon elemzés elvégzése, elegendő a projekt pénzügyi fenntarthatóságának bemutatása a Projekt Előkészítő Tanulmányban (PET) vagy Megvalósíthatósági Tanulmányban.

3.4.2. Mérföldkövek tervezésével kapcsolatos elvárások

A mérföldkö a projekt megvalósítása szempontjából jelentős időpont, amelyhez a projekt megvalósítása révén elért szakmai vagy műszaki eredmény kapcsolódik, vagy az elérendő eredmény egy jól körülhatárolható fejlesztési szakasza lezárul. Egy adott mérföldkőhöz ezen túlmenően meg kell tervezni az adott mérföldkövel bezárólag várhatóan elszámolni kívánt költségek kumulált mértékét is.

A projekt keretében legalább 2 mérföldkövet kell tervezni, legfeljebb 6 mérföldkő tervezhető. Az utolsó mérföldkövet a projekt fizikai befejezésének várható időpontjára kell megtervezni.

A kivitelezésre vonatkozó közbeszerzést a támogatási szerződés hatályba lépésétől számított **21 hónapon** belül szükséges lezárni.

Minden betervezett mérföldkő teljesítését alátámasztó dokumentumokkal kell igazolni.

3.4.3. A projekt szakmai megvalósítása során a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó elvárások

Közbeszerzési kötelezettség:

Felhívjuk a figyelmet a projekt keretében megvalósítandó beszerzések tekintetében esetlegesen fennálló közbeszerzési kötelezettségre. Az irányadó jogszabályban meghatározott kötelezettségek megállapítása és betartása a támogatást igénylő, illetve a kedvezményezett feladata.

A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó részletes tájékoztatás az ÁÚF 9. pontjában található.

3.4.4. A projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos egyéb elvárások

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.5. A projektvégrehajtás időtartama

3.5.1. A projekt megkezdése

Támogatás a támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett projekthez is igényelhető, de a projekt megkezdése nincs befolyással a támogatási kérelem értékelésére és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését. Megkezdett projekt abban az esetben részesülhet támogatásban, ha a támogatási kérelem benyújtásakor nem minősül fizikailag befejezettnek.

A támogatott projekt megkezdettségére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 8. pontjának 6.1. alpontja tartalmazza.

Ha a támogatást igénylő a támogatási döntés kézhezvételét megelőzően közbeszerzési eljárást folytat le, köteles a 2021-2027 programozási időszak elindításával összefüggő egyes intézkedésekről szóló ... Korm. rendelet és a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet XVI. fejezetének rendelkezései szerint eljárni.

3.5.2. A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam

A projekt fizikai befejezésére a projekt megkezdését, vagy amennyiben a projekt a támogatási szerződés hatályba lépéséig nem kezdődött meg, a támogatási szerződés hatályba lépését követően legfeljebb **42 hónap** áll rendelkezésre.

A projekt fizikailag befejezett, amennyiben a projekt keretében támogatott valamennyi tevékenység a támogatási szerződésben meghatározottak szerint, a felhívásban meghatározott feltételek mellett teljesült. A projekt fizikai befejezés napjának a projekt utolsó támogatott tevékenysége fizikai teljesítésének a napja minősül.

A támogatott tevékenységtípusok fizikai teljesítettségére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 8. pontjának 6.2. alpontja tartalmazza.

A támogatást igénylő projekttel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési igénylés) benyújtásának végső határideje 2026. június 30.

A záró kifizetési igénylés benyújtásának határideje az utolsó mérföldkő elérését követően: 90 nap.

3.6. Projektekkel kapcsolatos egyéb elvárások

3.6.1. A projekt területi korlátozása

Nem támogathatóak a Budapest régió területén megvalósuló projektek.

A megvalósítás helyszíne a kevésbé fejlett régiók vonatkozó terület-specifikus melléklet szerinti megyéjének a települései, kivéve Budapest és a megyei ITP-en meghatározott azon városok, amelyek a Fenntartható Városfejlesztés felhívásra jogosultak kérelmet benyújtani.

3.6.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek

Támogatás abban az esetben folyósítható az adott tevékenység megvalósítására, amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok)nak az ÁÚF c. dokumentumban foglaltaknak megfelelően rendezett tulajdoni viszonyait a támogatást igénylő biztosítja, igazolja – az ÁÚF vonatkozó rendelkezéseitől eltérően – legkésőbb a második mérföldkő teljesítéséig.

A D) főtevékenység esetében további feltétel:

- 1) **Állami tulajdonú utak esetében a projekthez nyilatkozatot szükséges benyújtani, amely a fejlesztés által érintett területek helyrajzi számának tételes felsorolását és a területek tulajdonosi viszonyait tartalmazza.**

a) A beruházás műszaki terveivel együtt szükséges benyújtani az állami tulajdonban lévő területek esetén a tulajdonosi jogokat gyakorolni jogosult szervezet hozzájáruló nyilatkozatát a beruházás megvalósításához és fenntartásához.

b) Amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan nincs a Magyar Állam tulajdonában vagy nem a Magyar Állam kizárólagos tulajdona, és az ingatlan vagy ingatlanhányad a Magyar Állam kizárólagos tulajdonába kerül: a támogatást igénylőnek kell nyilatkoznia arról, hogy a fejlesztéssel érintett területek tulajdonjogát legkésőbb a projekt fenntartási időszakának a végéig a Magyar Állam részére megszerzi. A projekt fenntartási időszakának lezárásához szükséges a tulajdonosváltás igazolása.

A tulajdonviszonyok rendezésének a módját legkésőbb a második mérföldkő teljesítéséig kell bemutatni, a tulajdonviszonyokat a fenntartási időszak végéig szükséges rendezni.

- 2) **Önkormányzati tulajdonú, helyi utak esetében** a támogatás abban az esetben folyósítható az adott tevékenység megvalósítására, amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok)nak az ÁÚF c. dokumentumban foglaltaknak megfelelően **rendezett tulajdoni viszonyait** a támogatást igénylő biztosítja, igazolja – az ÁÚF vonatkozó rendelkezéseitől eltérően – **legkésőbb a közbeszerzésre vonatkozó mérföldkő teljesítéséig.**

- 3) **Mezőgazdasági vagy erdészeti út kerékpáros útvonalként történő kijelölése esetén a projekthez nyilatkozatot szükséges benyújtani, amely a fejlesztés által érintett területek helyrajzi számának tételes felsorolását és a területek tulajdonosi viszonyait tartalmazza.**

A beruházás műszaki terveivel együtt szükséges benyújtani a magán tulajdonú (mezőgazdasági vagy erdészeti) utak esetén a tulajdonosi jogokat gyakorolni jogosult hozzájáruló nyilatkozatát a beruházás megvalósításához és fenntartásához.

Amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan nincs a támogatást igénylő tulajdonában vagy nem a támogatást igénylő kizárólagos tulajdona, és az ingatlan vagy ingatlanhányad nem kerül a támogatást igénylő tulajdonába: a kedvezményezettnek legalább a fenntartási időszak végéig a projekt keretében kialakításra kerülő kerékpáros útvonal mindenki számára elérhető használatát biztosító szerződéssel kell rendelkeznie és azt be kell mutatnia.

3.7. Indikátorok, szakpolitikai mutatók, adatszolgáltatás

3.7.1. Indikátorok

Indikátor neve	Alap	Mértékegység	Típusa ¹	Célérték	Azonosító	Része-e a műszaki-szakmai tartalomnak (Igen/Nem)
Támogatott kerékpár-infrastruktúra	ERFA	km	OP-kimeneti	-	RC058	Igen
Újonnan épített vagy korszerűsített zöld infrastruktúra az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében	ERFA	ha	OP-kimeneti	-	RC026	Igen

Indikátor neve:

Indikátor definíciója:

Indikátor számítási módja:

Indikátor igazolásának módja:

Indikátor neve:

Indikátor definíciója:

Indikátor számítási módja:

Indikátor igazolásának módja:

Amennyiben a támogatási szerződésben vállalt tervérték csökken:

- olyan indikátor esetén, amely egyben a 3.4. fejezet szerinti műszaki, szakmai tartalom részét is képezi, a műszaki, szakmai tartalom csökkenésére vonatkozó rendeleti szabályozás kerül alkalmazásra,¹¹
- olyan indikátor esetén, amely nem képezi a műszaki, szakmai tartalom részét, a támogatás arányosan csökkentésre kerül¹².

A támogatás összege csökkentésre kerül, ha a támogatási szerződésben meghatározott indikátor teljesítése annak mérése időpontjában nem éri el a célérték 75%-át. A támogatás csökkentésének aránya megegyezik az indikátor célérték 75%-a és az indikátor teljesítésének százalékos mértéke közötti különbséggel¹³. Ezt a szankciót nem alkalmazzuk az OP-eredmény-indikátorok esetében.

Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben az indikátor egyben a 3.4. fejezet szerinti műszaki, szakmai tartalom részét képezi, a támogatási szerződésben/támogatói okiratban szereplő tervérték csökkenése esetén a műszaki, szakmai tartalom csökkenésére vonatkozó, a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 1. mellékletének 65.4 pont c) alpontjában részletezett szabályozást alkalmazzuk.

3.7.2. Szakpolitikai mutatók

A támogatási kérelem benyújtásakor a projekt tervezett tartalma alapján szükséges a szempontok kitöltését elvégezni. Amennyiben a projekt előkészítése során, annak szakmai tartalma módosul, úgy szükséges a lenti szempontokra tett vállalások felülvizsgálata. A szempontok módosításához szankció nem kapcsolódik. Minden releváns mutató esetében szükséges a projekt adatlapon vállalást tenni.

Az A) főtevékenység esetében:

¹¹ 272/2014. (XI.5.) Korm.rendelet 1. melléklet 65.4. c) alpontja.

¹² 272/2014. (XI.5.) Korm.rendelet 88. § (1) bekezdés.

¹³ 272/2014. (XI.5.) Korm.rendelet 88. § (2) bekezdés.

Mutató neve	Mérték-egység
Létrehozott új tározó térfogata	m ³
Korszerűsített tározó térfogata	m ³
Épített új burkolt árkok hossza	m
Épített új földmedrű árkok hossza	m
Korszerűsítéssel érintett vízáteresztő burkolt árkok hossza	m
Korszerűsítéssel érintett földmedrű árkok hossza	m
Megvédett lakosság száma	fő
Megvédett infrastruktúra értéke	millió Ft
Vízgazdálkodási fejlesztéssel érintett területek nagysága	km ²
Vízkezeléssel érintett terület aránya a teljes belterülethez viszonyítva	%
Szemléletformáló akciók száma	db

A C) főtevékenység esetében:

Mutató neve	Mérték-egység
Gazdaságélénkítő tevékenységgel érintett önkormányzati épületek száma	db
Közösségi célt szolgáló tevékenységgel érintett épületek száma	db

A D) főtevékenység esetében:

Mutató neve	Mérték-egység
Meglévő kerékpárforgalmi létesítmény korszerűsítése, fejlesztése	km
Kialakított kerékpársáv hossza	km
Kialakított nyitott kerékpársáv hossza	km
Kialakított „koppenhágai típusú kerékpársáv” hossza	km
Kialakított közút melletti egyirányú vagy kétirányú kerékpárút hossza	km
A kerékpáros-baráttá alakított úthálózat hossza és a település (vagy településrész) összesített úthálózat hosszának aránya	%
Kialakított elválasztott gyalog- és kerékpárút hossza	km
Kialakított elválasztás nélküli gyalog- és kerékpárút hossza	km
Autóbuszsáv kerékpáros forgalom részére történő kijelölése	km
Csillapított forgalmú területeken kijelölt kerékpáros útvonal hossza	km
Egyirányú forgalmú utca megnyitása és kijelölése kétirányú kerékpáros forgalom számára	km
Kisforgalmú utca kijelölése kerékpáros útvonalként	km
Párhuzamos szervízút használata kerékpáros útvonalként	km
Árvédelmi töltésen vezetett kerékpárforgalmi létesítmény kiépítése	km
Erdészeti üzemi út használata kerékpáros útvonalként	km
Mezőgazdasági út használata kerékpáros útvonalként	km
Gyalogos-kerékpáros övezet használata kerékpáros útvonalként	km
Támogatásból felújított / épített autóbusz pályaudvarok száma	db
Átépített, korszerűsített, felújított buszöböl száma	db
Felújított, kiépített, áthelyezett buszfordulók száma	db
Kiépített vagy felújított váróhelységek száma	db
Kiépített vagy felújított forgalomirányítási rendszerek száma	db
Kiépített vagy korszerűsített dinamikus utastájékoztatói rendszerek száma	db
Létrehozott elektronikus jegyrendszerek száma	db

Mutató neve	Mérték-egység
Kerékpáros közösségi közlekedésben működő új kerékpárok száma	db
Kerékpáros közösségi közlekedési rendszeren végrehajtott napi utazások száma	db
Kialakított kerékpáros közösségi közlekedés rendszer száma	db
Kialakított kerékpárparkolói férőhely	db
Kiépített utak hossza	km
A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	km
Felújított P+R parkolók száma	db
Létrehozott új P+R parkolók száma	db
Elkészült fenntartható városi mobilitási tervek száma	db

Az E) főtevékenység esetében:

Mutató neve	Mérték-egység
Rekultivált önkormányzati hulladéklerakók száma	db
Felszámolt illegális hulladéklerakók száma	db

3.7.3. Egyéni szintű adatgyűjtés ESZA forrásból megvalósuló felhívások esetén

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.8. Fenntartási kötelezettség

A támogatást igénylő a projekt megvalósítás befejezésétől számított 5 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a projekt megfelel a 1303/2013/EU Rendelet 71. cikkében foglaltaknak.

3.9. Biztosítékok köre

A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 6. pontja tartalmazza.

3.10. Önerő

A támogatást igénylőnek a projekt nem elszámolható költségeit önerőből szükséges fedeznie.

4. A TÁMOGATÁSI KÉRELMEK BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

4.1. Támogatást igénylők köre

Jelen felhívásra támogatási kérelmet nyújthat be:

- helyi (települési) önkormányzat (GFO 321)
- többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaság (GFO 11, 57)

Jelen felhívás keretében a támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség. **Konzorciumvezető** kizárólag települési önkormányzat lehet.

Önállóan nem, konzorciumi partnerként nyújthat be támogatási kérelmet az alábbi szervezet:

- vízügyi igazgatási szervek (GFO ???)
- közösségi közlekedést közszolgáltatási szerződés alapján ellátó gazdasági társaságok (pl.: helyi közlekedési társaságok, helyközi társaságok, MÁV Zrt.); (GFO 11, 57)
- jogszabály alapján meghatározott kizárólagos építetők (pl.: NIF Zrt, Magyar Közút NZrt); (GFO 11,57)

- központi költségvetési szervek és intézményeik (GFO 38)

Önállóan nem, konzorciumi partnerként nyújthatnak be támogatási kérelmet az alábbi szervezetek kizárólag a 272/2014 (XI.5.) Korm. rendelet 5. melléklete, A nemzeti szabályozás az elszámolható költségekről 2014-2020 programozási időszak 3.8.2.5 pontjában meghatározott tevékenységek megvalósítására:

- Megyei önkormányzat (GFO 321)
- Önkormányzati hivatal (költségvetési szerv) (GFO 325)
- Nonprofit gazdasági társaság, szervezet (GFO 57; GFO 599), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.
- Vállalkozás (GFO 11), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

A D) Fenntartható közlekedésfejlesztés főtevékenység esetében amennyiben a beruházás során állami tulajdonú országos közút szegélyen belüli részén is tervezett tevékenység megvalósítása – pl.: átkelési szakaszon közlekedésbiztonsági tevékenység –, úgy a projekt előkészítésekor egyeztetni szükséges a vagyongazdálkodó Magyar Közút NZrt.-vel a támogatást igénylői kör meghatározása érdekében.

4.2. Támogatásban nem részesíthetők köre

Az ÁÚF „Kizáró okok listája” c. részben felsoroltakon túl, az alábbi szempontok szerint nem ítélt meg támogatás azon **támogatást igénylő** részére:

- a) Amely (amennyiben releváns) nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a szerinti öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal.
- b) Amely (amennyiben releváns) nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel.

Az ÁÚF „Kizáró okok listája” c. részben felsoroltakon túl, az alábbi szempontok szerint nem ítélt meg támogatás azon **támogatási kérelemre**:

- a) Amelynek tartalma a Felhívásban megfogalmazott célokkal nincs összhangban.
- b) Amennyiben a tervezett beruházás nem tartalmazza legalább egy önállóan támogatható tevékenység megvalósítását (jelen felhívás 3.1.1. pontjával összhangban).
- c) Amely azon tevékenység megvalósítására irányul, amely korábban az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból a támogatási kérelemben tervezett tevékenység megvalósítására vonatkozóan támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le. Ez alól kivételt képez, ha a jelen Felhívásra benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi fejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a jelen fejlesztéstől való lehatárolását a Projekt Előkészítő Tanulmányban (PET) vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

4.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja

A támogatási kérelem benyújtásának módja online benyújtás, elektronikus kitöltő programon keresztül.

A támogatási kérelem benyújtásának lépései az alábbiak:

Nyújtsa be kérelmét az online kitöltő programban. Ehhez először jelentkezzen be a www.palyazat.gov.hu oldalon.

1. A program előállít egy nyilatkozatot, miután véglegesítette és lezárta a kérelmet. Ezzel tudja majd hitelesíteni a kérelemben megadott adatokat.
A nyilatkozatot vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátnia, vagy a magyarorszag.hu oldalon keresztül elérhető AVDH (Azonosításra Visszavezetett Dokumentumhitelesítés) szolgáltatást kell használnia a nyilatkozat aláírására és hitelesítésére. (Az mo.hu AVDH szolgáltatásának igénybevételével kapcsolatos tájékoztató a palyazat.gov.hu oldalon elérhető.)
2. Az elektronikus aláírás, vagy az AVDH szolgáltatás igénybevétele után:

1. Mellékelje a véglegesített kérelemhez a minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott, vagy AVDH szolgáltatással aláírt és hitelesített nyilatkozatot.
2. A kitöltő program utasításainak megfelelően nyújtsa be a kérelmét.

A támogatási kérelem benyújtási határideje és módjának további részletei a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.

4.4. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok

4.4.1. Kiválasztási eljárásrend

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 57/A. § (2) alapján területi kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek kiválasztásra.

A projektekről standard eljárásban születik döntés.

A támogatási kérelmekről az irányító hatóság vezetője szakaszos elbírálással dönt.

Az eljárás során a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van hiánypótlásra.

Az eljárás során a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van tisztázó kérdés alkalmazására.

Az eljárás során a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van szóbeli egyeztetésre.

Az irányító hatóság a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Döntés-előkészítő Bizottságot hív össze.

Az eljárásrendre vonatkozó további információk az ÁÚF 3. pontjában (*A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja*) találhatóak.

4.4.2. Kiválasztási kritériumok

Jelen felhívás keretében támogatásban részesülhetnek azon projektek, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a felhívásban és mellékleteiben foglalt kritériumoknak, valamint az alábbi kritériumoknak:

1. Nem hiánypótlható jogosultsági kritériumok:

- a) A támogatást igénylő által benyújtott nyilatkozat hiánytalan és határidőben került benyújtásra,
- b) A támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint.
- c) A támogatást igénylő a jelen felhívásban meghatározott lehetséges támogatást igénylő körbe tartozik.

Amennyiben a fenti nem hiánypótlható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, akkor a támogatási kérelem hiánypótlási felhívás nélkül elutasításra kerül.

2. Hiánypótlható jogosultsági szempontok:

- a) A támogatási kérelmet magyar nyelven nyújtották be.
- b) A támogatási kérelem adatlapjának valamennyi rovata jelen Felhívás, illetve az ÁÚF c. dokumentumban megadott szempontok szerint ki van töltve és minden kérdésére hiánytalanul választ ad.
- c) A támogatási kérelemben szereplő, az igényelt támogatásra vonatkozó táblázatok adatai egyezők.
- d) A fejlesztés megvalósításának időtartama a felhívásban megadott időintervallum maximumán belül van.
- e) A hiánypótlható, kötelezően csatolandó mellékletek benyújtásra kerültek.
- f) A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet értelmében a település Helyi Esélyegyenlőségi Programja (HEP) vagy a költségvetési szerv, többségi állami tulajdonban álló jogi személy esélyegyenlőségi terve elkészült.

Amennyiben a fenti hiánypótlható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, és ha az adott jogosultsági kritérium, vagy az adott jogosultsági szempontot igazoló dokumentum hiánya vagy hibája hiánypótlás keretében pótlható, akkor egyszeri alkalommal hiánypótlási felhívásra kerül sor.

3. Tartalmi értékelési szempontok:

A tisztázó kérdés megválaszolása során a kérelem tartalmi elemeinek módosítására nincs lehetőség. Amennyiben a kérelmező a tisztázó kérdésben foglaltakat nem teljesíti, vagy válasza alapján továbbra sem egyértelmű a kritériumnak való megfelelés, akkor az adott szempont a rendelkezésre álló információk alapján kerül értékelésre.

„Részben megfelelt” és „nem felelt meg” válasz esetén a szakmai értékelő támogatási szerződéskötési feltételt szabhat az adott szempont teljesülésére.

Amennyiben az **1.1, 1.2, 1.3., 2.1, 2.3, 2.5, 2.6, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12** pontok valamelyikében az értékelési szempont „nem felelt meg” minősítést kap, **abban az esetben az Irányító Hatóság a támogatási igénylést elutasítja.**

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt/Nem felelt meg/Részben megfelelt/Nem releváns)
1.	Illeszkedés a VMOP céljaihoz	
Minden tevékenységre vonatkozóan		
1.1	A projekt illeszkedik a felhívás céljához. A fejlesztés a felhívásban szereplő célokat teljesíti, indokolatlan fejlesztési célokat nem nevesít.	Megfelelt/Nem felelt meg
1.2	A támogatást igénylő és a támogatási kérelem tárgya nem tartozik a Felhívás 4.2. pontjában és az ÁUF c. dokumentumban meghatározott kizáró okok alá.	Megfelelt/Nem felelt meg
Kizárólag az „A” főtevékenységhez kapcsolódóan:		
1.3	A tervezett szakmai koncepciót az illetékes TVT vizsgálta és csatolásra került a vonatkozó szakvéleménye.	Megfelelt/Nem felelt meg/Nem releváns
Kizárólag a „B” és „C” főtevékenységhez kapcsolódóan		
1.4.	Városi jogállású település esetén az Integrált Településfejlesztési Stratégiában azonosítható a kijelölt akcióterület. Amennyiben a város nem rendelkezik Integrált Településfejlesztési Stratégiával, vállalja, hogy a projekt keretében kidolgozza azt, illetve amennyiben nem illeszkedik a meglévő stratégiához, vállalja, hogy legkésőbb az 1. mérőföldkőig módosítja azt és igazolja az illeszkedést. (A nyilatkozatnak elegendő, ha ez a projekt adatlapon és az Igényfelmérési és kihasználtsági terv vonatkozó részében leírásra kerül.)	Megfelelt/Nem felelt meg/Nem releváns
2.	Szakmai indokoltság, megalapozottság	
Minden tevékenységre vonatkozóan		
2.1	A helyzetelemzés kellően megalapozott, az elvárásoknak megfelelően készült és alátámasztja a tervezett fejlesztés indokoltságát, szükségességét.	Megfelelt/Nem felelt meg
2.2	A projekt csak a jelen Felhívás 3.1. pontjában meghatározott támogatható tevékenységekhez igényel támogatást, valamint a projektjavaslat tartalma megfelel a 3.4 pontban foglalt kritériumoknak.	Megfelelt/Részben megfelelt/Nem felelt meg
Kizárólag az „A” főtevékenységhez kapcsolódóan		
2.3	A megvédett területen található épített környezet értéke meghaladja a projekt elszámolható költségét.	Megfelelt/Nem felelt meg/Nem releváns

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt/Nem felelt meg/Részben megfelelt/Nem releváns)
2.4	Amennyiben árok lefedését, zárt rendszer építését, vágás út építését vagy keresztező közmű kiváltását tervezi, úgy azok megfelelően indoklásra kerültek és az szakmailag elfogadhatók.	Megfelelt/Részben megfelelt/Nem felelt meg/Nem releváns
2.5	A tervezett szakmai koncepciót az illetékes TVT vizsgálta és csatolásra került a vonatkozó szakvéleménye.	Megfelelt/Nem felelt meg/Nem releváns
2.6	A támogatási kérelemben bemutatott korábbi káresemények mértéke, gyakorisága, okozott kárértéke, a védendő értékek vagy a fejlesztés szükségességének bemutatása alapján a fejlesztési igény megalapozott, a projekt megvalósítása indokolt. Meglévő csatorna hálózat korszerűsítés esetében a kiinduló műszaki állapot szövegesen és fotódokumentációval bemutatásra került.	Megfelelt/Részben megfelelt/Nem felelt meg/Nem releváns
2.7	Az infrastrukturális beruházások mellett a kötelező szemléletformáló, tájékoztató programokat is betervezte és ezek bemutatott tartalma szakmailag megfelelő. (A tervezett tevékenység(ek), célcsoport, célok megnevezése, valamint az akció tervezett költségének megadása elegendő a támogatási kérelemben. A részletes kidolgozás elegendő az 1. mérföldkő teljesítése során.)	Megfelelt/Nem felelt meg/Nem releváns
2.8	Amennyiben a talaj és talajvízadottságok lehetővé teszik, előnyben részesíti az alkalmazott műszaki megoldás a vízvisszatartást, késleltetett levezetést; lehetővé téve a területi beszivárgás elősegítését. (Pl. magas talajvízállású területeken ennek tervezése nem releváns, azonban minden ilyen esetben szükséges ezt bemutatni.)	Megfelelt/Nem felelt meg/Nem releváns
A „B” és „C” főtevékenységhez kapcsolódóan		
2.9	Az igényfelmérési terv elkészült, csatolásra került és értékelhető információt tartalmaz és a tervezett beavatkozásokat alátámasztja.	megfelelt/nem felelt meg
Kizárólag a „D” főtevékenységhez kapcsolódóan		
2.10	A beruházás biztosítja a biztonságos közlekedési feltételeket valamennyi közlekedő számára. A projekt a közúti közlekedésről szóló 1988. I. tv. 8. § (1a) bekezdésével összhangban került tervezésre valamennyi érintett közlekedő igényeinek a figyelembevételével. Ezért a beavatkozás tervezése és megvalósítása során úgy kell eljárni, hogy a biztonságos közlekedési feltételek valamennyi közlekedő számára biztosítottak legyenek. Ezért a gyengébb közlekedők védelme érdekében a gyalogos, kerékpáros és a közösségi közlekedési módok biztonságos közlekedési feltételeinek a fejlesztését és kialakítását is tervezni szükséges a beavatkozásokban. Az egyes közlekedési módok tervezésének az elhagyása akkor lehetséges, ha az adott beruházásnak ilyen közlekedési mód felülete vagy útvonala egyértelműen nem a része. Projektötlet esetén fentiekről a támogatást igénylő az adatlapon nyilatkozik, részletes projekt esetén a feltétel	Megfelelt Nem felelt meg Nem releváns

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt/Nem felelt meg/Részben megfelelt/Nem releváns)
	teljesülése a megalapozó igazoló dokumentumokban, és a műszaki tervekben kerül ellenőrzésre.	
2.11	Kerékpárosbarát fejlesztés esetén bemutatásra került a beruházás területét szemléltető vázlatos, térképi átnézet rajz vagy nyomvonalterv a felhívás 3.4.1.1. IV. Önállóan támogatható tevékenységekre vonatkozó további elvárások 1) c) pontban pontjában meghatározottak szerint (pl.: kerékpárosbarát településrésze, kerékpárosbarát településre, vagy településeket összekötő kerékpárforgalmi útvonalra vonatkozóan).	Megfelelt Nem felelt meg Nem releváns
2.12	A kötelezően elvárt szemléletformálás betervezésre és tartalma bemutatásra került. (Kizárólag SUMP készítésére vonatkozó projekt esetében nem releváns.)	Megfelelt Nem felelt meg Nem releváns
3.	Fenntarthatóság, horizontális szempontok	
Minden tevékenység esetében		
3.1	A tervezett tevékenység hosszú távú (legalább 5 éves) fenntartásának intézményi, műszaki és pénzügyi háttere bemutatott. A projekt pénzügyi fenntarthatósága biztosított, a támogatást igénylő megfelelően felmérte és biztosítani képes az üzemeltetési, karbantartási, pótlási költségeket.	Megfelelt/Részben megfelelt/Nem felelt meg
3.2	A támogatási kérelem megfelel a horizontális elvárásoknak.	Megfelelt/Részben megfelelt/Nem felelt meg
Kizárólag a „B” és „C” főtevékenységhez kapcsolódóan:		
3.3	A zöldfelület fejlesztések során a klimatikus, táji és helyi adottságokhoz jól alkalmazkodó növények telepítése részesül előnyben, a fejlesztés eredményeként növekszik a terület biológiai aktivitás értéke (akár zöldfelület csökkenés esetén is).	megfelelt/nem felelt meg/nem releváns
Az „D” főtevékenységhez kapcsolódóan:		
3.4	A beruházást úgy kell tervezni és megvalósítani, hogy a beruházás megvalósítása ne vezessen a környezet indokolatlan - szükséges mértéken felüli - károsításához.	Megfelelt Nem felelt meg
4.	Költséghatékonyság	
Minden tevékenység esetében		
4.1	A beruházás költséghatékony módon, reális és takarékos költségvetéssel tervezett. A költségvetés a Felhívás 5.7 pontjában előírt belső arányoknak és egyszerűsített költségelszámolási módoknak megfelel. A beruházás az európai uniós állami támogatási szabályok alapján támogatható.	Megfelelt/Részben megfelelt/Nem felelt meg
	Összesen	21

Területspecifikus értékelési szempontok a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylő figyelmét, hogy a 272/2014. (XI. 5.) Kormányrendelet 64/A § értelmében az irányító hatóság vizsgálja az adott támogatási kérelemmel összefüggő, a rendelet XVI. fejezete szerinti közbeszerzési eljárások ellenőrzésének eredményét annak érdekében, hogy el nem számolható támogatási összeg ne kerüljön odaítélésre.

5. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

Kérjük, a projekt előkészítése során vegye figyelembe, hogy a támogatást a projekt megvalósítása során csak akkor tudja majd igénybe venni, ha megfelel a következő szabályoknak!

5.1. A támogatás formája

Jelen felhívás keretében nyújtott támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül.

5.2. A projekt maximális elszámolható összköltsége

Jelen felhívás keretében a projekt elszámolható összköltsége a felhívás területi egységre vonatkozó terület-specifikus mellékletében kerül szabályozásra.

5.3. A támogatás mértéke, összege

- a) Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás minimum és maximum összege a felhívás területspecifikus mellékletében kerül szabályozásra.
- b) A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 100%-a, a Felhívás támogatási jogcímekre vonatkozó szabályainak a figyelembevételével.

5.4. Előleg igénylése

Jelen felhívás keretében támogatott projektek esetében az utófinanszírozású tevékenységekre igénybe vehető támogatási előleg maximális mértéke a megítélt támogatás összegének legfeljebb:

- a) 25%-a, de természetes személy, mikro-, kis- és középvállalkozás, civil szervezet, egyházi jogi személy, nonprofit gazdasági társaság kedvezményezett esetén legfeljebb ötszázmillió forint,
- b) 50%-a kutatás-fejlesztés esetén,
- c) 100%-a a központi, helyi önkormányzati vagy köztisztviselői költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, köztisztviselői vagy közalapítvány kedvezményezett esetén, amennyiben
 - a fizetési számláit az Áht. alapján a kincstárban köteles vezetni, vagy az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére a kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik, vagy
 - megítélt támogatásának összege nem éri el az ötvenmillió forintot.

A támogatási előleg mértékét a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 116. §-ának az adott időállapot szerint releváns rendelkezése határozza meg.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a központi költségvetési szerv, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság kedvezményezett részére támogatási előleg akkor folyósítható, ha az irányító hatóság a kedvezményezett által benyújtott, az adott naptári évre vonatkozó projektszintű likviditási tervet jóváhagyta.

A likviditási terv sablonja a www.palyazat.gov.hu oldalon / jelen felhívás szakmai mellékletei között található meg.

A likviditási tervre vonatkozó további szabályokat a 272/2014. (XI.5) Korm. rendelet 117/A. §-a tartalmazza.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával rendelkező kedvezményezett köteles visszafizetni a támogatási előleget, ha nem nyújt be igénylést időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy több részletben történő előlegfolyósítás esetén annak első részlete – kifizetésétől számított 12 hónapon belül.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával nem rendelkező kedvezményezett köteles visszafizetni a támogatási előleget,

ha nem nyújt be a kifizetett támogatási előleg legalább 60%-ával megegyező mértékű igénylést időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy több részletben történő előlegfolyósítás esetén annak első részlete – kifizetésétől számított 12 hónapon belül.

Állami támogatás esetén a kedvezményezettnek az előleg folyósításától számított három éven belül el kell számolnia az előleggel.

A Kbt. hatálya alá tartozó beszerzésnél, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a támogatást igénylő a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben köteles biztosítani a szállító részére a szerződés – tartalékkeret és általános forgalmi adó nélkül számított – elszámolható összege 30%-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénylésének lehetőségét.

Szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a közszféra szervezet kedvezményezett

- a) a Kbt. hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárás,
- b) a Kbt. 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti beszerzés

eredményeként kötött szerződésben köteles biztosítani a szállító részére a szerződés – tartalékkeret nélkül – elszámolható összege 30%-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénybevételeknek lehetőségét.

Szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a támogatást igénylő közszféra szervezet a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 118. §-ában foglaltak alapján fordított áfa-előleg igénybe vételére is jogosult.

A szállítói előleg 50%-ával legkésőbb a szállítói szerződés szerinti ellenszolgáltatás elszámolható összege 50%-ának teljesítését követően haladéktalanul el kell számolni.

Az építési beruházás vagy építési koncesszió esetén a háromszázmillió forintot elérő vagy meghaladó elszámolható költségelem vonatkozásában a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 116. § (2) bekezdés c) pontja szerinti kedvezményezett esetén csak szállítói finanszírozás alkalmazható, kivéve a 2007-2013 programozási időszakban elindított, és részben vagy egészben a 2014.2020 programozási időszak forrásai terhére megvalósuló projektek esetében, vagy ha az irányító hatóság vezetője az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével ettől eltérően dönt.

A szállítói előleget a Támogató visszaköveteli, ha a Kedvezményezett nem nyújt be igénylést időközi kifizetésre a szállítói előleg – vagy több részletben történő előlegfolyósítás esetén annak első részlete – kifizetésétől számított 12 hónapon belül, valamint ha a benyújtott kifizetési igénylés vagy más körülmény – így különösen helyszíni ellenőrzés megállapítása – a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

5.5. Az elszámolható költségek köre

A **projekt elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt összköltségének, azonban nem részei a projekt elszámolható költségének.

Amennyiben a projekt tartalmaz olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem annak költségkeretéből kíván megvalósítani, és/vagy tartalmaz olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a támogatást igénylő meg kíván valósítani a projekt részeként, azonban a felhíváson kívüli forrásból, akkor ezen tevékenységeket elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni a támogatási kérelemben, valamint a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben is. A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt összes költségét!

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költségtípusokra, illetve költségelemekre vonatkozó általános szabályozást a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletét képező *Nemzeti szabályozás az elszámolható költségekről – 2014-2020 programozási időszak* c. útmutató tartalmazza.

A konzorciumi tagok a projekt keretén belül egymástól anyagot, árut, szolgáltatást, eszközt, immateriális javakat nem vásárolhatnak.

Jelen felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

I. **Projektelőkészítés költségei**

Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költségei

- környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat
- egységes környezethasználati engedélyhez kapcsolódó vizsgálat
- egyéb szükséges háttéranyagok (pl.: PET), vizsgálatok, szakvélemények (pl.: civil szervezetek szakvéleményei)
- műszaki tervek (engedélyezési, kiviteli, tendertervek)

Közbeszerzés költsége

- közbeszerzési szakértő díja, közbeszerzési dokumentáció összeállítása, közbeszerzési tanácsadói tevékenység díja
- közbeszerzési eljárás díja

Egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség

- hatósági díjak
- projekt kapcsán szükséges településrendezési terv módosításának költsége
- vízkárelhárítási terv
- települési vízkárelhárítási tervek felülvizsgálata
- Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) készítése, felülvizsgálata
- Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv (ITVT) felülvizsgálata, készítése
- Kerékpárgalergi Hálózati Terv készítése, felülvizsgálata
- Közúti biztonsági hatásvizsgálat és/vagy audit
- művelési ág váltás, művelési ágból való kivétel költségei
- vízgazdálkodáshoz kapcsolódó szimulációs modellezés, szükséges adatok beszerzése és kalibrálás költségei
- egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség
- építést megelőző forgalomszámlálás

II. **Beruházáshoz kapcsolódó költségek**

Ingyenbekerítés költségei

Ingyenbekerítés értéke, vagy ezen belül:

- ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megváltása,
- kisajátítási terv,
- értékbecslés,
- kártalanítási költség,
- ügyvédi díj,
- egyéb adás-vétellel kapcsolatos költség.

Ingyenbekerítés költsége a fejlesztési elképzelés keretén belül kizárólag abban az esetben számolható el, amennyiben a Felhívás 3.1 pontjában felsorolt támogatható tevékenységek valamelyikének helyszínénél szolgál.

A lehetséges kedvezményezett település helyi önkormányzatán kívül más szervezet ingyenbekerítése nem támogatható.

A megvásárolt ingatlan az önkormányzati törzsvagyon részét kell, hogy képezze és a projekt fenntartási időszak végéig nem idegeníthető el.

Ingyenbekerítéshez kapcsolódó, tulajdonszerzéssel nem járó kártalanítási költség

Egyéb, ingyenbekerítéshez kapcsolódó, tulajdonszerzéssel nem járó kártalanítási költségek, pénzügyi térítések (pl. vezetőjogi kártalanítás, fennálló bérleti jog és a beruházással érintett ingatlan használatára vonatkozó jogviszony megszüntetésének költségei) elszámolhatóak, ha a projekt megvalósításához közvetlenül és elengedhetetlenül kapcsolódnak.

Terről-előkészítési költség

A terület beruházásra alkalmassá tétele érdekében végzett előkészítő munkák költségei.

Építéshez kapcsolódó költségek

A Felhívás 3.1 pontjában felsorolt támogatható tevékenységek bontási, építési és vízépitési munkáinak költségei, továbbá a projekt megvalósítás miatt szükségessé váló helyreállítási munkák költségei, új építés, átalakítás, felújítás, beüzemelési költségek, zöldterület fejlesztés költségei.

Eszközbeszerzés költségei

Bekerülési érték, ill. annak egyes tételei az alábbi esetekben, amennyiben nem az építéshez kapcsolódó költségek között szerepelnek:

- Bel- és csapadékvíz elvezetéséhez és átemeléséhez, a vizek szennyezésének megelőzéséhez szükséges műszaki eszközök (pl. szivattyúk, uszadék-fogók, stb.) beszerzése
- Szivattyútelepek vezérlésének automatizálásához kapcsolódó rendszerek beszerzése
- Egyéb D) főtevékenységhez kapcsolódó eszközbeszerzés (pl.: automata forgalomszámláló berendezés)

Immateriális javak beszerzésének költsége

- vagyoni értékű jog bekerülési értéke
- szoftver bekerülési értéke
- egyéb szellemi termék bekerülési értéke

Kármentesítéshez kapcsolódó műszaki beavatkozás költsége

III. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei

Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége

Egyéb műszaki jellegű szolgáltatások költsége

Egyéb szakértői szolgáltatás költségei

Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége

Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei

Az érintett lakosság kötelező szemléletformálásához és tájékoztatásához kapcsolódó költségek (szakértői, előadói díjak, az előadások, képzések, rendezvények megszervezésének, lebonyolításának költségei, kommunikációs kampányok).

Egyéb szolgáltatási költségek

IV. Projektmenedzsment költség: a 272/2014 (XI. 5.) Kormányrendelet a Nemzeti szabályozás az elszámolható költségekről című 5. sz. mellékletének 3.8.2. pontjában, a közsféra szervezetekre vonatkozó speciális előírások figyelembevételével az alábbi költségtípusok számolhatók el a projekt menedzsment keretében:

Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása:

- munkabér
- foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
- személyi jellegű egyéb kifizetések

Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség:

- utazási költség
- helyi közlekedés költségei
- napidíj

Projektmenedzsmenthez igénybevett szakértői szolgáltatás díja

Egyéb projektmenedzsment költség:

- projektmenedzsmenthez kapcsolódó iroda, eszköz és immateriális javak bérleti költsége
- projektmenedzsmenthez kapcsolódó anyag és kis értékű eszközök költsége

V. Adók és közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát)

VI. Tartalék

Egyszerűsített költségelszámolásra vonatkozó előírások

Az egyszerűsített elszámolási módok esetében, a költségek felmerülését a kedvezményezettnek nem kell alátámasztania háttérdokumentumokkal (például számlával, bankszámlakivonattal, összesítővel, illetve egyéb számviteli bizonylattal), és a piaci áraknak való megfelelést sem kell vizsgálni. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kedvezményezettnek sem a kifizetési kérelem mellékleteként nem kell a költség felmerülését igazoló dokumentumokat benyújtani az irányító hatósághoz, sem elkülönítetten nem szükséges őrizni azokat a projekt helyszínén / nyilvántartásában. A hazai számviteli szabályoknak megfelelően a bizonylatokat természetesen meg kell őriznie a kedvezményezettnek, viszont a támogatást nyújtó és ellenőrző szervezetek helyszíni ellenőrzés során sem vizsgálják ezeket. A fentiek alól kivételt képeznek az elszámolhatóság feltételeként, az alábbi táblázatokban megnevezett dokumentumok.

A kedvezményezettek bizonyos költségtípusokat százalék alapú átalány formájában tervezhetnek be a projekt költségvetésébe és ezen költségtípusok kifizetése is százalék alapú átalány formájában történik.

A százalékban meghatározott átalány esetében:

- **Számított költség:** a lenti táblázatokban megnevezett, százalékban meghatározott átalánnyal elszámolandó költségtípus.
- **Vetítési alap:** a számított költségen kívüli összes egyéb költségtípus (kivéve: a nem elszámolható költségek, melyek nem képezik a vetítési alap részét).

A százalékban meghatározott átalány számítása hat tizedesjegy pontossággal történik. A számított költségekbe tartozó költségelemek a vetítési alapba tartozó költségtípusoknak a lentiekben meghatározott százalékában kerülnek elszámolásra és kifizetésre.

a) 200 millió Ft alatti elszámolható összköltség¹⁴ esetén:

Költségtípus	Elszámolható mérték az összes többi elszámolható költség bázisán (%)	Az elszámolhatóság feltétele
Projektelőkészítési költség (közbeszerzés nélkül)	4,396120	A kifizetési igénylés benyújtásával egy időben a kifizetési igénylés részeként számolható el.
Közbeszerzési költségek	0,892902	Legalább egy, a nemzeti közbeszerzési értékhatárt elérő, a projekt célját szolgáló közbeszerzés sikeres lebonyolítását igazoló dokumentum (tájékoztató az eljárás eredményéről) benyújtása. Egy adott közbeszerzési szakértői és eljárási díjat csak egy százalékban meghatározott átalányalapú elszámoláshoz lehet felhasználni. Amennyiben egy közbeszerzési eljárás keretében kerül sor több projekt beszerzéseinek lebonyolítására a közbeszerzési eljárás szakértői és eljárási díját csak egy projektben vagy arányosítással lehet elszámolni.
Projektmenedzsment költség	2,414944	A kifizetési igénylés benyújtásával egy időben a kifizetési igénylés részeként számolható el.
Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége	0,315995	Az előírt tájékoztatási és nyilvánossági követelmények teljesítésének igazolása az aktuális szabályozás szerint.
Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége	0,944843	Az építési napló benyújtása, amelyből látszik a műszaki ellenőr összes bejegyzése.

Amennyiben a projekt mindegyik fenti költségtípust betervezte, a projekt szintű százalékban meghatározott összátalány maximum: 9,535023%.

¹⁴ Amennyiben a projekt elszámolható összköltsége nem haladja meg a 200 millió Ft-ot.

b) 200 millió Ft és 600 millió Ft közötti elszámolható összköltség¹⁵ esetén:

Költségtípus	Elszámolható mérték az összes többi elszámolható költség bázisán (%)	Az elszámolhatóság feltétele
Projektelőkészítési költség (közbeszerzés nélkül)	4,025798	A kifizetési igénylés benyújtásával egy időben a kifizetési igénylés részeként számolható el.
Közbeszerzési költségek	0,817630	Legalább egy, a nemzeti közbeszerzési értékhatárt elérő, a projekt célját szolgáló közbeszerzés sikeres lebonyolítását igazoló dokumentum (tájékoztató az eljárás eredményéről) benyújtása. Egy adott közbeszerzési szakértői és eljárási díjat csak egy százalékban meghatározott átalányalapú elszámoláshoz lehet felhasználni. Amennyiben egy közbeszerzési eljárás keretében kerül sor több projekt beszerzéseinek lebonyolítására a közbeszerzési eljárás szakértői és eljárási díját csak egy projektben vagy arányosítással lehet elszámolni.
Projektmenedzsment költség	2,229628	A kifizetési igénylés benyújtásával egy időben a kifizetési igénylés részeként számolható el.
Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége	0,147216	Az előírt tájékoztatási és nyilvánossági követelmények teljesítésének igazolása az aktuális szabályozás szerint.
Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége	0,904100	Az építési napló benyújtása, amelyből látszik a műszaki ellenőr összes bejegyzése.

Amennyiben a projekt mindegyik fenti költségtípust betervezte, a projekt szintű százalékban meghatározott összátalány maximum: 8,583527%.

Saját teljesítés a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. sz. melléklet 3.5 pontjában leírtak szerint az alábbi költségkategóriák költségtípusai vonatkozásában számolható el:

- Projektelőkészítés költségei (összes költségtípus vonatkozásában);
- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei (összes költségtípus vonatkozásában, kivéve: szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj);
- Projektmenedzsment költségek (összes költségtípus vonatkozásában, kivéve: projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség és egyéb projektmenedzsment költség).

Saját teljesítéssel elszámolható költségtípusok esetében az alábbi költségelemek is tervezhetők:

- munkabér
- foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
- személyi jellegű egyéb kifizetések.

A saját teljesítés keretén belül a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. sz. melléklet 3.5.4. pont értelmében a projekt szakmai megvalósításában közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításai számolhatók el. Amennyiben a támogatást igénylő helyi önkormányzat és az adott költség tekintetében a saját teljesítést lehetővé teszi a felhívás, akkor elszámolhatónak minősül a polgármesteri hivatal vagy közös önkormányzati

¹⁵ Amennyiben a projekt elszámolható összköltsége meghaladja a 200 millió Ft-ot, de nem haladja meg a 600 millió Ft-ot.

hivatal alkalmazásában álló munkatársak bruttó munkabér- és bérjárulék költsége is a vonatkozó szabályozás feltételeinek betartásával.

Saját teljesítés a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. sz. melléklet 3.5 pontjában leírtak szerint az alábbi költségkategóriák költség típusai vonatkozásában számolható el:

- Projektelőkészítés költségei (összes költség típus vonatkozásában);
- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei (összes költség típus vonatkozásában, kivéve: szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj);
- Projektmenedzsment költségek (összes költség típus vonatkozásában, kivéve: projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség és egyéb projektmenedzsment költség).

Saját teljesítéssel elszámolható költség típusok esetében az alábbi költségelemek is tervezhetők:

- munkabér
- foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
- személyi jellegű egyéb kifizetések.

A saját teljesítés keretén belül a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. sz. melléklet 3.5.4. pont értelmében a projekt szakmai megvalósításában közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításai számolhatók el. Amennyiben a támogatást igénylő helyi önkormányzat és az adott költség tekintetében a saját teljesítést lehetővé teszi a felhívás, akkor elszámolhatónak minősül a polgármesteri hivatal vagy közös önkormányzati hivatal alkalmazásában álló munkatársak bruttó munkabér- és bérjárulék költsége is a vonatkozó szabályozás feltételeinek betartásával.

5.6. Az elszámolhatóság további feltételei

A felhívás keretében támogatott projektek költségei elszámolhatóságának kezdete: 2021.01.01. Vége: 2026. június 30.

Jelen felhívás keretében egyszeri elszámolásra nincs lehetőség.

Jelen felhívás keretében szóbeli megállapodás alapján történő költségelszámolásra nincs lehetőség.

Jelen felhívás keretében az alábbi költségek tekintetében összesítőként történik a megvalósítás során az elszámolás:

1. *Fordított adózás esetén az Áfa-összesítő fordított adózás esetére alkalmazandó (amennyiben releváns)*
2. *Az utazási és kiküldetési (napidíj) költségterítés elszámolása az Összesítő az utazási és kiküldetési (napidíj) költségterítés elszámolásához összesítőn (amennyiben releváns)*
3. *Kis támogatástartalmú számlák a Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén (amennyiben releváns)*

Jelen felhívás keretében kis támogatástartalmú bizonylatok összesítőjén elszámolható bizonylatok maximális támogatástartalma:

- amennyiben a 25 millió forintnál kevesebb támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma a 100 ezer forintot nem haladja meg,
 - illetve a legalább 25 millió forint támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma az 500 ezer forintot nem haladja meg,
- az elszámoló bizonylatot Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén szükséges elszámolni.

A 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. melléklet 2.3.2.5b pontja értelmében a nem közbeszerzés köteles beszerzések vonatkozásában az alábbi összeférhetetlenségi szabályok állnak fenn:

Nem független az az ajánlattevő,

- a) amelyben a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy ezek tulajdonosa – irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, továbbá ezen személy hozzátartozója az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési;
- b) amelynek tulajdonosa – irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, a támogatást igénylő / kedvezményezett szervezetében vagy ugyanazon beszerzés vonatkozásában másik ajánlattevő szervezetében az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési; vagy
- c) ha a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

Az összeférhetetlenség vonatkozásában hozzátartozónak minősül Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja értelmében a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa.

E-beszerezés funkció használatára vonatkozó tájékoztatás:

Felhívjuk a figyelmet, hogy a **kedvezményezett köteles** a projekt keretében megvalósítandó, Kbt. hatálya alá nem tartozó beszerzései vonatkozásában az alábbiak szerint eljárni:

1. A kedvezményezett beszerzési igényét az ajánlattételi határidőt megelőző legalább öt nappal köteles a palyazat.gov.hu oldalon feltölteni.
2. Nem kell közzétenni a beszerzési igényt a 3 000 000 Ft-nál nagyobb elszámolható összköltségű projektek azon szerződéseinek esetében, amelyek elszámolható összköltsége nem haladja meg a 300.000 Ft-ot.

Piaci ár igazolása:

A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladhatják meg a szokásos piaci árat, illetve a jelen Felhívás 5.7 pontjában rögzített tevékenységek esetén feltüntetett korlátokat. Piaci ár igazolása a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés esetében a közbeszerzés dokumentációjával, vagy közbeszerzési kötelezettség hiányában, illetve a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetében több lehetséges szállítótól történő ajánlatkérés keretében beérkezett ajánlatokkal történhet. Legalább három, egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlat megléte szükséges. In-house beszerzés esetén a Kedvezményezett a piaci árat a 272/2014. (XI.5.) Kormányrendelet in-house beszerzésekre vonatkozó elszámolhatósági szabályainak betartásával, és a nem független árajánlat mellett, három egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlattal igazolja. Az ajánlatkérést úgy kell lebonyolítani, hogy az igazolás feltételei teljesíthetők legyenek.

Nem közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén a piaci árak való megfelelés ellenőrzése céljából a támogatást igénylőnek a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 4. melléklet 6.3. pontja alapján a piaci árak való megfelelést igazoló dokumentumokat legkésőbb a költség felmerülésekor kell benyújtani, amennyiben korábban nem kerültek benyújtásra. Ennek megfelelően a kedvezményezettnek legalább három részletes árajánlatot szükséges benyújtania minden releváns költségvetési tétel esetében. Közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén elegendő egy indikatív árajánlat, vagy építési tevékenység esetében tervezői költségbecslés benyújtása minden releváns költségvetési tétel esetében.

Azon szerződések esetén, amelyek elszámolható összköltsége nem haladja meg a 100 000 forintot, a támogatást igénylő/kedvezményezett részéről nem szükséges a piaci ár alátámasztása. A három millió forintnál nagyobb elszámolható összköltségű projektek azon leendő szerződéseinek esetében, melyek tervezett elszámolható költsége nem haladja meg a 300 000 forintot, a szokásos piaci árak való megfelelést alátámasztó dokumentumokat a kedvezményezettnek nem kell benyújtania az irányító hatósághoz, azonban azokat az irányító hatóság helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrizheti.

A nyílt kereskedelmi forgalomban beszerezhető eszközök esetén az írásos ajánlatok kiválthatóak hivatalos árajánlatok bemutatásával (pl.: forgalmazó cégek honlapja).

Az árajánlatkéréseket és az ajánlatok beérkezését megfelelően dokumentálni szükséges (postai feladás bélyegzője/faxjelentés/érkeztetés/iktatás), mely a helyszíni ellenőrzések során ellenőrzésre kerül. Az alátámasztó dokumentumok (árajánlatok, kimutatások) nem lehetnek a közbeszerzés vagy beszerzés eredményeként megkötött szerződés aláírásának dátumához képest 6 hónapnál régebbiek.

Kifizetési igénylés ellenőrzése során amennyiben az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és a projektgazdától/ajánlatkérőtől független¹⁶ piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják) a felmerült költségek a projekt terhére nem elszámolhatóak.

¹⁶ Nem független az az ajánlattevő, amelyben a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselési, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselési, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol. Nem független továbbá az ajánlattevő, ha a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsoló vállalkozásnak minősül.

A személyi jellegű ráfordítások megalapozására a támogatási kérelemmel együtt benyújtandók a támogatási kérelem benyújtását megelőző évre vonatkozó bérkartonok vagy egy nyilatkozat az érintett időszak személyi jellegű ráfordításainak értékéről, melynek megalapozottságát a támogató ellenőrzi. Amennyiben célfeladat kerül megállapításra a projektben elvégzendő feladatokra, úgy a célfeladat keretében megállapított bér/illetmény havi összege nem haladhatja meg az adott munkavállaló, Kedvezményezettnél, a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes bérének/illetményének havi összegét. A támogatási kérelem költségvetésében minden esetben szükséges megjelölni, hogy az adott személy foglalkoztatása milyen jogviszonyban történik majd, és részletesen kerüljön bemutatásra a tervezett költség számítási módja.

Meglévő foglalkoztatott esetében az elszámolható személyi jellegű ráfordítások csak indokolt esetben (munkaidő növekedés, feladatbővülés, munkakörbővülés) és mértékben emelkedhetnek a támogatási igény benyújtását megelőző utolsó évi átlagbérhez képest.

A piaci ár bizonyítása a Kedvezményezett feladata és felelőssége. Ezáltal a projekt költségvetésének és az abban szereplő költségtételeknek megfelelően részletezettnek, szakmai indoklással ellátottnak és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy a piaci áraknak történő megfelelés ellenőrizhető legyen. A költségvetés részletezettségét és bemutatását minden költségelem vonatkozásában úgy kell megtenni, hogy beazonosítható legyen a tervezett egységár, annak felosztása költség tételekre, az egység megnevezése, szakmai indoklás a mértékére vonatkozóan.

A piaci ár igazolásától eltekinteni csak az Irányító Hatóság által adott egyedi engedély alapján, a beszerzendő eszköz vagy szolgáltatás egyedi jellegének alátámasztásával lehet (pl.: hatósági árak, közüzemi szolgáltatás, vagy olyan speciális eszköz, technológia, amelyek csak egy gyártótól szerezhető be, vagy az adott eszközt, berendezést csak egy kizárólagos forgalmazó hozhatja be Magyarországra). Az ellenőrzéshez ilyen esetben biztosítani kell legalább egy referenciaárat, az alábbi források valamelyikéből (a gyártó hivatalos árlistái, katalógusai; külföldi képviselők árlistái, katalógusai; a forgalmazó által más, a kedvezményezettől független szervezeteknek adott ajánlat – amennyiben a forgalmazó ezeket rendelkezésre bocsátja).

Egyszerűsített elszámolással érintett költségek tekintetében nem kell benyújtani a piaci árak való megfelelés igazolására szolgáló ajánlatokat.

A támogatást igénylő és a kedvezményezett köteles vizsgálni az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságát.

A projekt megvalósítás szakaszában költségvetési tételt érintő szerződésmódosítás esetén minden releváns esetben szükséges benyújtani a piaci ár megfelelését alátámasztó, 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendeletben meghatározott dokumentumokat és szakmai indoklást a módosításra vonatkozóan. A módosítást minden esetben a módosítással érintett költség, elszámolásra történő benyújtása előtt szükséges benyújtani.

Költségnövekmény ellenőrzése során a Támogató Az európai uniós forrásból finanszírozott egyes projektek költségnövekménye támogathatóságáról szóló 17/2017. (II. 1.) Korm. rendelet szerint jár el.

A piaci ár kedvezményezetti tájékoztatója az alábbi linken érhető el:

<https://www.palyazat.gov.hu/node/54861>

Az elektromos járművek használatához szükséges töltőberendezés kiépítése esetén alkalmazandó fajlagos nettó költségek:

1. 7,4 kW töltő esetében: 130.000 Ft
2. Legalább 22kW teljesítményű AC töltő esetében: 1.500.000 Ft
3. Legalább 22kW teljesítményű DC töltő esetében: 4.500.000 Ft
4. Legalább 50kW és legfeljebb 74 kW teljesítményű DC töltő esetében: 8.300.000 Ft
5. Legalább 75kW teljesítményű DC töltő esetében: 10.100.000 Ft
6. Legalább 100kW teljesítményű DC töltő esetében: 13.300.000 Ft

5.7. Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költségtípusok vonatkozásában a következő korlátozásokat szükséges figyelembe venni:

Költségtípus	Maximális mértéke az összes elszámolható
--------------	--

	költségre vetítve (% vagy összeg)
Projekt előkészítés, tervezés (kivéve közbeszerzési eljárások lefolytatásának költsége)	7%
Közbeszerzési eljárások lefolytatása	1%
Ingtatlan vásárlás	2%
Terület előkészítés (régészeti feltárás, lőszementesítés, földmunkák, stb.)	2%
Műszaki ellenőri szolgáltatás ide nem értve a Tanácsadó Mérnökök Nemzetközi Szövetsége (FIDIC) mérnök költségeit	1%
Projektmenedzsment	2,5%
Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítás	0,5%
Tartalék	5%
Szakmai jellegű belső költségvetési korlátok	
Az A) főtevékenység esetében: A fejlesztés megvalósítása következtében minőségi paramétereiben megromlott, a fejlesztés által közvetlenül érintett közúthálózati sávnak az eredeti pályaszerkezettel egyező módon történő helyreállításának költségei	15%
Az A) főtevékenység esetében: Befogadón végzett beruházások	20%
Az A) és D) főtevékenységek esetében: Kötelező szemléletformáló és tájékoztató programok	legfeljebb 2%
A B) főtevékenység esetében: Zöld infrastruktúra hálózat fejlesztési- és fenntartási akcióterv (ZIFFA) készítése	
• ZIFFA kataszter nélkül	legfeljebb bruttó 5 millió Ft
• ZIFFA kataszter	nem városi jogállású település esetében legfeljebb 10 millió Ft városi jogállású település esetében legfeljebb 20 millió Ft
A 3.1.2.2. C) főtevékenységhez kapcsolódó c) tevékenység esetében (Önkormányzati és állami tulajdonú belterületi közutak estében, amennyiben ahhoz fenntartható közlekedési mód nem kapcsolódik)	30%
A közúti közösségi közlekedési szolgáltatás műszaki fenntarthatósága érdekében önkormányzati vagy állami tulajdonú útszakasz felújítása szükséges (pl.: a meglévő járatok útvonalának a megtartásáért) (3.4.1.1.fejezetének IV: D) főtevékenység választható, önállóan nem támogatható tevékenységekre vonatkozó elvárások 1) pont d) alpontja szerint)	40%
Meglévő kerékpárforgalmi létesítmény korszerűsítése, fejlesztése (3.1.2.2. D) főtevékenység c) alpontja szerinti)	50%
Fenntartható mobilitási terv elkészítése (3.1.1. D) II. d) alpontja szerinti)	maximum bruttó 70 millió Ft

A fenti korlátozások nem jelentik a felsorolt költség típusok százalékban meghatározott átalánnyal történő elszámolását.

A meghatározott százalékos korlátok módosíthatók a projekt keretében **projekt előkészítés, tervezés, a közbeszerzési eljárások lefolytatása, műszaki ellenőri szolgáltatás, ingatlanvásárlás, valamint a projektmenedzsment tevékenység** elszámolható költségei tekintetében, amelyek összes elszámolható költsége az átcsoportosítást követően sem haladhatja meg az összes elszámolható költség 13,5%-át.

Az ingatlanvásárlás költség típusra maximum 10%-os mértékig a Kormány egyedi hozzájárulása esetén lehet átcsoportosítani

Felhívjuk a támogatást igénylők figyelmét, hogy a belső arányok vizsgálata során az előírt korlátok megtartásának ellenőrzése két tizedes jegy pontosságig történik.

A 200 millió Ft elszámolható összköltséget meg nem haladó projekt esetén a százalékban meghatározott átalánnyal történő elszámolás alkalmazásakor az átcsoportosítás nem megengedett.

Jelen felhívás keretében a fenti táblázatban meghatározott százalékos korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítására, valamint a projektmegvalósítás során kötelező. A táblázatban szereplő százalékos korlát a projektmegvalósítás befejezésekor – a műszaki-szakmai tartalom csökkenésével nem járó – projektszintű megtakarítás eredményeként átléphető azzal, hogy az egyes költség típusokra megállapított összeg nem növekedhet. A 200 millió Ft elszámolható összköltséget meg nem haladó projekt esetén a százalékban meghatározott átalánnyal történő elszámolás alkalmazásakor a százalékos mértékek túllépése projektszintű megtakarítás esetén sem megengedett.

5.8. Nem elszámolható költségek köre

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel az 5.5. pontban, különösen:

- a) a Felhívásban foglalt fejlesztésekhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek;
- b) saját teljesítés (kivéve az 5.5 pontban felsorolt költségeket);
- c) jogi tevékenységek költségei (kivéve közbeszerzési jogi szolgáltatás);
- d) levonható áfa;
- e) kamattartozás kiegyenlítés;
- f) hitelkamat, kivéve a kamattámogatás vagy garanciadíj-támogatás formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatás formájában;
- g) hiteltúllépés költsége, egyéb pénzügyforgalmi költségek;
- h) deviza-átváltási jutalék;
- i) pénzügyi, finanszírozási tranzakciókon realizált árfolyamvesztés;
- j) bírságok, kötbérek és azok perköltsége;
- k) minden olyan költség, amely vonatkozásában a piaci ár a felhívás 5.6. pontjának megfelelően nem alátámasztott.

5.9. Az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Jelen felhívás szempontjából nem releváns.

5.9.1. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

Jelen felhívás szempontjából nem releváns.

6. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

6.1. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM ELKÉSZÍTÉSE SORÁN CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

Kötelezően csatolandó, hiánypótolható mellékletek:

1. A, B, C, E főtevékenységek esetében: Projekt-előkészítő Tanulmány és mellékletei
2. Konzorciumi együttműködés nyilatkozata (amennyiben releváns)
3. Integrált Településfejlesztési Stratégia (amennyiben releváns és rendelkezésre áll)
4. **Az A) főtevékenység esetében:** TVT illetékes Szakmai Bizottságának a szakmai koncepcióra vonatkozóan kiadott előzetes szakvéleménye
5. **A D) főtevékenység esetében:** Kerékpárosbarát fejlesztés esetén csatolni szükséges a beruházás területét szemléltető vázlatos, térképi átnézet rajzot vagy nyomvonaltervet a 3.4.1.1. IV. Önállóan támogatható tevékenységekre vonatkozó további elvárások 1) c) pontban meghatározottak szerint (pl.: kerékpárosbarát településrészt, kerékpárosbarát településre, vagy településeket összekötő kerékpárforgalmi útvonalra vonatkozóan).

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni! A támogatást igénylő adatait tartalmazó *Nyilatkozat* c. dokumentum példányát pedig a támogatási kérelem véglegesítése és lezárása után az elektronikus kitöltő program fogja generálni, így az a csatolandó mellékletek között nem került felsorolásra. A Nyilatkozat aláírását és elküldését, továbbá támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az ÁÚF 3. pontja tartalmazza.

6.2. A TÁMOGATÁSI SZERZŐDÉSHEZ CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási szerződés megkötése során csatolni szükséges.

1. a kedvezményezett nevében aláíró személy vagy személyek - a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a kisebbségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével - pénzügyi intézmény által igazolt, ügyvéd által ellenjegyzett vagy közjegyző által hitelesített aláírás mintáját,
2. a kedvezményezett - a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével - alapító (létesítő) okiratát vagy jogszabályban meghatározott nyilvántartásba vételét igazoló okiratát.
3. Konzorciumi megállapodás támogatásban részesített projekt megvalósítására (amennyiben releváns).
4. Nyilatkozat finanszírozási mód választásáról

6.3. AZ ELSŐ KIFIZETÉSI KÉRELEMHEZ CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

Minden olyan dokumentum, mely a támogatási kérelem benyújtásától a támogatási szerződés megkötéséig nem kerül benyújtásra és a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet az 1. kifizetési igénylés benyújtásáig előírja.

7. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk a tisztelt támogatást igénylőt, hogy a támogatási kérelmek elbírálása során a támogatást igénylővel kapcsolatos, a közhiteles adatbázisokban elérhető adatok vagy azok egy része az eljárás rendelet hatálya alá tartozó szervezetek által felhasználásra kerülnek.

A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet - GDPR) előírásaiból fakadó kötelezettségek

A Támogató a támogatási kérelem feldolgozásakor és azt követően kezeli a támogatást igénylő illetve a kedvezményezett által benyújtott adatlapokon és azok mellékleteiben feltüntetett személyes adatokat, a palyazat.gov.hu honlapon elérhető Adatvédelmi tájékoztatóban szereplő adatkezelési célok és jogalapok mentén.

A támogatást igénylő felelős azért, hogy – az általános adatvédelmi rendelet előírásainak megfelelően – a projekt adatlapon és annak mellékleteiben feltüntetett további érintettek (a támogatást igénylő és esetleges konzorciumi partnereinek, szállítóinak, tulajdonosainak nevében és érdekében eljáró más személyek, valamint a projekt végső kedvezményezettjei) személyes adatainak a támogatást igénylő általi kezelése és a fejlesztéspolitikai intézményrendszer számára történő rendelkezésre bocsátása megfelelő joggalappal és az érintettek megfelelő tájékoztatását követően történik. Az adatkezelés jogalapját jogszabályi felhatalmazás, az érintettre vonatkozó szerződéses kötelezettség, vagy az érintett előzetes, egyértelmű, megfelelő tájékoztatáson alapuló, önkéntes és határozott hozzájárulása képezheti, amelyben félreérthetetlen hozzájárulását adja a rá vonatkozó személyes adatok meghatározott célból és körben történő kezeléséhez. Az érintettektől személyes adatai kezeléséhez általános jelleggel hozzájárulás nem kérhető.

Ha a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet szerint a támogatást igénylőnél a Támogató helyszíni szemlét folytat le, a fentiek dokumentáltsága megvizsgálásra kerül. Ha az adatkezelés jogszerűségével kapcsolatban a

döntés-előkészítési folyamat bármely szakaszában kétség merül fel, úgy a Támogató számára a releváns dokumentumokat be kell nyújtani.

A Kedvezményezettnek a projekt megvalósítási szakaszában is meg kell felelnie a fenti előírásoknak.

Az irányító hatóság fenntartja a jogot, hogy jelen felhívást a jogszabályi környezet alakulásának megfelelően indokolt esetben módosítsa, illetve jogszabályban meghatározott esetben felfüggeszse, vagy lezárja, amelyről az irányító hatóság indoklással ellátott közleményt tesz közzé a www.palyazat.gov.hu oldalon.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy az ÁÚF a www.palyazat.gov.hu honlapon található és általános tájékoztatást nyújt az alábbiakról:

1. Az Útmutató célja, hatálya
2. Kizáró okok listája
3. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja
 - a) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja standard eljárásrendben
 - b) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja egyszerűsített eljárásrendben
 - c) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja kiemelt eljárásrendben
 - d) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja területi kiválasztási eljárásrendben
4. Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről
5. Tájékoztató támogatói okirat kibocsátásáról vagy a támogatási szerződés megkötéséről
6. A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek
8. Tájékoztatás a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről
9. A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
10. Tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek
11. A felhívással, a projektkiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok
12. A környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító követelmények

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutatók figyelembevételével készítsék el!

8. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

A) Területsspecifikus mellékletek:

- Baranya megye
- Bács-Kiskun megye
- Békés megye
- Borsod-Abaúj-Zemplén megye
- Csongrád megye
- Fejér megye
- Győr-Moson-Sopron megye
- Hajdú-Bihar megye
- Heves megye
- Jász-Nagykun-Szolnok megye
- Komárom-Esztergom megye
- Nógrád megye
- Pest megye (Budapest kivételével)
- Somogy megye
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Tolna megye
- Vas megye
- Veszprém megye
- Zala megye

B) Általános mellékletek:

1. Projekt-előkészítő tanulmány útmutató
2. Konzorciumi együttműködési megállapodás minta (támogatási kérelemhez)
3. Konzorciumi együttműködési megállapodás minta (támogatott projektekhez)
4. Települési csapadékvíz-gazdálkodási útmutató (szakmai segédlet)
5. Kommunikációs csomagok keretében elszámolható költségek felső korlátai
6. A települési csapadékvíz gazdálkodás szimulációs modelljének minimális műszaki specifikációja
7. TVT előzetes szakvélemény nyilatkozat sablon a projektterv megfeleléséről (támogatási kérelem benyújtása előtt)
8. Integrált Települési Vizgazdálkodási Terv (továbbiakban: ITVT) szakmai elvárásai
9. Kerékpárforgalmi hálózati terv javasolt felépítése
10. Fenntartható városi mobilitási tervek kidolgozása és végrehajtása útmutató
11. Tájékoztató a Fenntartható Városi Mobilitási Terv (SUMP) készítéséről
12. Megvalósíthatósági tanulmány útmutató
13. Iránymutatás közúti biztonsági audit készítéséhez
14. Kerékpárforgalmi létesítmények mellé telepíteni javasolt és nem javasolt növények
15. Jelentős hiányosságok kerékpárforgalmi létesítmény fenntartása során
16. Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez – komplex akadálymentesítés

C) Felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok listája:

Törvények

- 1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről
- 1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról
- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
- 2000. évi C. törvény a számvitelről
- 2003. évi CXXV. évi törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CXCV. törvény államháztartásról

Rendeletek

- 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról
- 232/1996. (XII.26.) Korm. rendelet a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól
- 10/1997. (VII.17.) KHVM rendelet az árvíz- és a belvízvédekezésről

123/1997 (VII.18.) Korm. rendelet a vízbázisok, távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi-létesítmények védelméről
219/2004.(VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről
275/2004 (X.8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről
314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról
147/2010 (IV. 29.) Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról
321/2011 (XII.21) Korm. rendelet a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról
272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről
176/2011. (VIII. 31.) Korm. rendelet a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről
337/2016. (XI. 17.) Korm. rendelet a kerékpárutakkal összefüggő egyes műszaki adatok nyilvántartásáról
355/2017. (XI. 29.) Korm. rendelet az országos kerékpárút-törzshálózat egyes elemeinek és a főutakkal párhuzamos kerékpárutak lakott területen kívüli szakaszai kezelőjének kijelöléséről

Uniós jogszabályok, rendeletek

1303/2013 EU rendelet

Egyéb előírások

e-UT 03.04.13 Kerékpározható közutak tervezése
e-ÚT 03.07.13 Tervezési útmutató a közutakon alkalmazható sebességcsökkentő eszközökről
e-UT 06.03.21. Útpályaszerkezeti aszfaltburkolatok rétegeinek követelményei
e-UT 05.02.11. Útpályaszerkezeti aszfaltburkolatok keverékeinek követelményei
e-UT 03.01.11. Közutak tervezése
e-UT 06.03.11. Kerékpárutak, gyalogutak és járdák pályaszerkezete
e-UT 06.03.12. Kisforgalmú utak pályaszerkezetének méretezése.
e-ÚT 03.01.13. Mezőgazdasági utak tervezési előírásai (A KTSZ kiegészítése)

D) Fogalomjegyzék:

Árvíz: a rendes körülmények között vízzel nem borított földterület ideiglenes víz alá kerülése (előntése), kivéve a belvízből és a szennyvízrendszerekből eredő előntéseket.

Barnamezős terület: használaton kívül került vagy alulhasznosított (területének legalább 50%-ban nem hasznosított), általában leromlott fizikai állapotban lévő és jellemzően környezetszennyezéssel terhelt egykori iparterület, gazdasági terület, vasútterület, illetve felhagyott, használaton kívüli katonai objektum.

Belvíz: a rendes körülmények között vízzel nem borított földterületnek a talajvízből származó vagy a csapadékvízből összegyülekező víz alá kerülése (előntése).

Burkolat-felújítás: ha teljes pálya-, vagy csak sáv szélességben hosszabb szakaszokon a kopóréteg vagy a teljes pályaszerkezet cseréje, illetve burkolat megerősítés (profilmarással, aszfaltkopó,- és kötőréteg terítéssel) valósul meg.

Depónia: A csatornák és medrek kotrása során kikerült és azok mentén elhelyezett tömörítetlen föld, tartós víztartásra alkalmatlan.

Elektromos töltőberendezés: olyan villamos berendezés, amely legalább egy darab normál vagy nagy teljesítményű töltőponttal rendelkezik.

- a) **Normál teljesítményű elektromos töltőpont:** olyan elektromos töltőpont, amely a töltés folyamán legfeljebb 22 kW villamos teljesítmény leadására alkalmas, nem foglalja magában a 3,7 kW vagy annál kisebb villamos teljesítményű, háztartásban létesített, nyilvánosan nem hozzáférhető berendezéseket, vagy amelyek elsődleges rendeltetése nem az elektromos meghajtású gépjárművek töltése;
- b) **Nagy teljesítményű töltőpont:** olyan elektromos töltőpont, amely a töltés folyamán 22 kW-nál nagyobb villamos teljesítmény leadására alkalmas.

Elektromos töltőállomás: legalább 2 darab nyilvános töltőberendezést magában foglaló terület, amely az elektromos meghajtású jármű villamosenergia-tárolójának töltését biztosítja az elektromobilitás felhasználó részére eseti töltés vagy tartós jogviszony keretében.

Elektromos töltőhely: az elektromobilitás szolgáltatás igénybevételére a nyilvános töltőberendezés előtt kijelölt hely.

Elektromos töltőpont: az elektromos töltőberendezésen található töltőcsatlakozó, amely kizárólag egy elektromos meghajtású gépjármű villamosenergia-tároló rendszerének feltöltésére alkalmas egyidejűleg.

Fakadó vizes területek: felszín alatti víz (talaj-, réteg-, vagy karsztvíz) megjelenése a felszínen, valamint az árvízvédelmi töltés mentett oldalán lévő, olyan mélyfekvésű területek, amelyeken az árvízi víznyomás hatására szivárgó víz jut a felszínre és különböző nagyságú és időtartamú vízborítást okoz

Fejlesztés (új létesítmények építése, bővítés): Meglévő vizek és vízépítési létesítmények (csatornák, tározók, műtárgyak stb.) kapacitásának bővítése, növelése, illetve azon új létesítmények építése, létrehozása, amelyekkel a kívánt infrastrukturális cél elérése biztosított.

Felújítás (rekonstrukció): Műtárgyak, létesítmények, berendezések műszaki állapotának olyan mértékű javítása, hogy az jól megközelítse, elérje az azonos típusú új létesítmény műszaki állapotát. Vízépítés területén egyik tipikus felújítás: a meglévő, de nem megfelelően működő, eredeti (vízjogi engedélyben megadott) teljesítőképességre bővítendő vizek és vízi-létesítmények munkái, ide értve az építmény, ill. egyéb tárgyi eszköz alkotórészeit, lényeges elemeinek részleges cseréjét, valamint a kapcsolatos műtárgyak esetleges átépítését, illetve ha szükséges, újjal való felcserélését.

Integrált településfejlesztési stratégia (ITS): Az integrált településfejlesztési stratégia egy fejlesztési szemléletű, középtávot (7-8 év) átölelő dokumentum, célja a településeken a területi alapú, területi szemléletű tervezés megszilárdítása, a településrészeire vonatkozó célok kitűzése, és annak középtávon való érvényesítése.

Helyi vízkár: sík- és dombvidéken, a kiépített védművek hiányában, vagy védművel védett, de védelmi szakasszal nem jellemezhető területeken fellépő káros vizek által okozott kártételek.

Helyi vízkárelhárítás: az árvíz-, belvízvédekezés céljából kiépített védőművek hiányában, vagy védművel védett, de védelmi szakasszal nem jellemezhető területen fellépő káros vizek elleni védekezés, továbbá az előntések folytán a területen szétterült vizeknek a vízfolyásokba, csatornába vezetése, a védekezésre való felkészülés és az azt követő helyreállítás.

Kerékpárosbarát: Olyan tevékenység, hely, illetve létesítmény, amely a kerékpárral közlekedők igényeit tudatosan figyelembe veszi és azok kielégítését (minősített módon) megvalósítja.

Kátyú: az útburkolaton képződő, forgalmat zavaró leggyakoribb úthiba. Az útburkolati hibák javítása nem tartozik a burkolat-felújítás körébe, mivel az az útburkolat fenntartásához kapcsolódó feladat.

Magas talajvízállású terület: az a terület, ahol a talajvíz felszíntől számított legmagasabb szintje 1,5 méter felett van.

Projektartalom: a támogatási szerződésben rögzített, vagy bármely, e rendelet alapján a támogatási kérelemben, illetve a kifizetési igénylésekben, továbbá bejelentésekben, kérelmekben a projekttel kapcsolatban szolgáltatott adat.

Támogatási kérelem: a felhívásban meghatározott alaki és formai követelményeknek megfelelő dokumentum, amely egy projekt támogatásában részesítésére irányul, és amelynek részei a projektadatlap és a mellékletek.

Villámárvíz: A villámárvíz a kisvízfolyásokhoz kapcsolódó fogalom. Villámárvíz a kis, többnyire 20-30 km²-t nem meghaladó főként hegy- és dombvidéki vízgyűjtő területtel rendelkező kisvízfolyásokon keletkezhet, a rövid időtartamú, a vízgyűjtőterülethez hasonló térbeli kiterjedésű és legfeljebb 3 óra időtartamú, lokális heves csapadékokból. Elnevezésének megfelelően gyorsan, legfeljebb 6 óra alatt kialakul. Az előre jelezhetősége ezért többnyire nem megoldott, illetve arra csak on-line észlelőrendszer vagy az OMSz nagyfelbontású meteorológiai radar észleléseihez kapcsolódó figyelmeztetőrendszer működtetésével van lehetőség. Ha a kisvízfolyás valamely települést keresztez, vagy ártere érinti a település beépített területét, súlyos károkat okozhat. A települési csapadékvíz gazdálkodás műszaki tervezési feladatainál villámárvizek elleni védekezéshez a külterületi, településen kívüli vízgyűjtő lefolyásainak szimulációs számítási eredményeire van szükség.

Vízimunka: az a tevékenység, amelynek az a rendeltetése, hogy a víz lefolyási, áramlási viszonyait, mennyiségét vagy minőségét, medrét, partját a vizek kártételeinek elhárítása, a víz hasznosítása, minőségének és mennyiségének megfigyelése, ásványi és földtani kutatások végzése, ásványi nyersanyag kitermelése céljából befolyásolja.

Vízilétesítmény: az a mű (egyesített rendszer esetében víziközmű), műtárgy, berendezés, felszerelés vagy szerkezet, amelynek rendeltetése, hogy a vizek lefolyási, áramlási viszonyait, mennyiségét vagy minőségét, medrének vagy partjának állapotát, a vizek kártételeinek elhárítása, a vizek hasznosítása — ideértve a víziközművekkel végzett közüzemi tevékenységgel nyújtott szolgáltatást —, minőségének és mennyiségének megfigyelése, illetve ásványi és földtani kutatások végzése céljából vagy ásványi nyersanyag kitermelése céljából befolyásolja.

Vízkar elhárítási célú tározó:

a) árvízi tározó:

aa) záportározó: vízfolyáson vagy vízfolyás mentén kiépített, kizárólag az árhullámok csúcs vízhozamainak és vízállásainak mérséklését szolgáló, időszakosan vizet tartó tározó,

ab) árvízcsúcs-csökkentő tározó: a víz egy részének visszatartásával árhullámok csúcs-vízhozamainak és -vízállásainak mérséklésére szolgáló vízilétesítmény,

ac) szükségtározó: vízfolyások mentén, árhullámok részleges visszatartására kijelölt, ideiglenes vízvisszatartást szolgáló, be- és kivezetési helyekkel ellátott terület,

ad) vésztározó: vízfolyások mentén, az árhullámok részleges visszatartására és a nagyobb károk megelőzésére töltésmegbontással – rendkívüli védekezési készültség vagy veszélyhelyzet esetén – igénybe vehető terület,

b) belvítározó: a belvíz összegyűjtésére szolgáló természetes határokkal, illetve töltésekkel körülvett terület